

Komunistai jau skiria ir vyskupas

Vatikanas.—Varšuvos spauda ir radijas pranešė, kad kun. Antonin Pawlowski paskirtas Breslau (dabar Wrocław) vyskupu. Lig šiol Pawlowski buvo teologijos profesorius Varšuvos universitete. Dėl tos žinios iš Vatikano buvo paaiškinta, kad vyskupas skirti gali tik Ap. Sostas. O Ap. Sostas taip par nėra pakeitęs savo nusistatymo dėl Varšuvos vienap-

siško sprendimo Breslau vyskupijos atžvilgiu.

Šitas konfliktas dėl vyskupo yra susijęs su Oderio Neissės linijos pripažinimu ar nepripažinimu. Suimtas kardinalas Wyszynsky taip pat buvo kaltinamas, kad jis nepripažįstas Oderio Neissės linijos galutine siena tarp Lenkijos ir Vokietijos. Jis buvo nušalintas, kad kom. vyriausybei netrukdytų vyskupą skirti.

KIM CHANG HO, pietų korejiečių, anksčiau nenorėjęs grįžti iš komunistų nelaisvės, dabar pakeitė savo nusistatymą. Neutralioji komisija jam išrašo grįžimo dokumentą.

Tito sukasi dėl Triesto

Triestas. — Amerikos, Anglijos, Prancūzijos vyriausybės numato šią savaitę siūlyti penkių konferencija Triesto klausimui. Tuo tarpu neoficialiomis žiniomis Jugoslavija pasiryžus siūlyti Amerikai karių bendradarbiavimą ir net prisidėti prie NATO pakto, jei tik jos norai bus patenkinti Triesto klausimu.

Pranešama taip pat, kad tarp Jugoslavijos ir Austrijos einančios derybos dėl Koridoriaus į Triestą. Jugoslavija sutinkanti duoti Austrijai ko-

ridorijų geležinkelio į laisvą Triesto uostą, jei tik jis bus... laisvas.

PENKIŲ MINUČIŲ STREIKAS

Viena. — Spalio 30 visoj Austrijoje buvo penkių minučių streikas. Daugiau kaip 2 mil. darbininkų sustabdė visus darbus. Laikraščiai tą dieną išėjo su juodais gedulo apvadais. Tai buvo protestas prieš taikos sutarties atidėliojimą ir nepriklausomybės negrąžinimą, nors ji buvo pažadėta lygiai prieš 10 metų.

KAS LABIAUSIAI NUSIPELNĖ TAIKAI

Nobelio premijom apdovantį past. Schweitzer ir gen. Marshall

Norvegijos Nobelio institutas taikos premijas už 1952 metus paskyrė Albert Schweitzeriui ir gen. George Marshalliui.

Schweitzeris yra iš Elzaso filosofas, teologas, pastorius, muzikas, gydytojas, kuris prieš 40 metų su žmona persikėlė į Afriką, įsteigė savo ligoninę ir atsidėjo vietinių žmonių sveikatos reikalams. Grįžti į Europą jis nesirengia.

Marshallis priešingos profesijos žmogus. Jis karys, generolas, labiausiai išgarsėjęs antrame kare, paskui buvęs valstybės sekretorius. Taikos premija jis pagerbtas už jo vardu pavadintą planą užsieniams remti, kad jie ekonomiškai atsigauntų.

Nobelis, dinamito išradėjas, savo testamente premiją pali-

ko tam, kuris "labiausiai pasitarnaus brolybei tarp tautų vykdyti, kariuomenėms mažinti ir nuginkluoti, taikos kongresams organizuoti."

Jau dvyliktas amerikietis gavo taikos premiją. Paskutinis buvo Dr. R. Bunche, kuris tarpininkavo paliauboms tarp Izraelio ir Arabų.

Paskutiniu laiku jau neslepama, kad tos premijos skiriamos daugiau politiniais sumetimais, kaip tai rodė ir

Kada Amerikoje revoliucija?

Washingtonas.— Grįžęs vienas iš 23 amerikiečių — Dicksonas pareiškė, kad Kinijos komunistai jiems dėsė, jog revoliucija Amerikoje, gal būt, prasidės per 5 metus. Amerikos komunistų partija žinanti tiksliai, kada ji turi prisidėti. Tada ir jie, kurie atsisakė grįžti, būsia atvežti į Ameriką.

Sovietai kaltinami J. Tautose

Dėl melų apie bacilas ir dėl žudynių Korejoje

Jungt. Tautos. — Šiandien komisijoje pradamas svarstyti Amerikos skundas dėl masinių žudynių Korejoje, apie kurias raportą buvo pateikusi Amerikos kariuomenės vadovybė.

Amerikos visuomenėje ir spaudoje dėl tų žudynių tebėra didelis susijaudinimas. Spauda reikalauja, kad JT pasmerktų kaltininkus, kuriais laikomos Maskvos, kom. Kinijos ir kom. Korejos vyriausybės. Spauda taip pat sudaro opiniją, kad tokioms žudynėms paaiškėjus negali būti ir kalbos apie kom. Kinijos priėmimą į Jungtines Tautas. Kai kurie laikraščiai net pareiškia: jei Jungtinės

Tautos nutartų priimti kom. Kiniją, tai Amerika iš jų pasitrauktų.

JT politinėje komisijoje jau buvo svarstomas ir kitas skundas prieš Sovietus — jų leisti gandai ir kaltinimai, kad Amerika Korejos kare vartojusi bacilas. Reikalaujama, kad gandai būtų pasmerkti, kaip lygiai ir juos leidusi Sovietų vyriausybė. Juos Sovietai paleido 1951 m. Kai Amerika tada pareikalavo, kad JT sudarytų neutralią komisiją reikalui iširti, Sovietai tokiai komisijai priešinosi. Jie sudarė savo komisiją, kuri palaikė kaltinimą dėl bacilų. Dabar, kai belaisviai grįžo, jie paliudi-

jo, kaip jie buvo kankinami, kad prisipažintų vartoję bacilas. Tokie prisipažinimai buvo išgauti iš 36, kankinimus atlaikė 40, mirė 14, ir 7 dingę be žinios.

Komisija nutarė pastarąjį kaltinimą perduoti pilnačiai svarstyti.

Pažymėtina, kad Sovietų atstovas Malikas dabar atmetė Amerikos kaltinimus ir aiškino, kad tai nauja priemonė šaltajam karui įsilydyti. Kai kurie Azijos ir arabų atstovai taip pat buvo priešingi, kad kaltinimai būtų svarstomi, nes tai kenksią taikos konferencijai.

ZEMES ŪKIO sekretorius E. T. Benson (dešinėje) su ūkininkų atstovais skaito jų pateiktą rezoliuciją, kad raguočiams kainos būtų pakeltos.

Naujas Adenauerio laimėjimas

Hamburgas. — Lapkričio 1 buvo Hamburgo krašto rinkimai. Juos laimėjo Adenauerio koalicija — CDU, FDP, DP, BHE. Koalicija gavo parlamente iš 120 vietų 62.

Ligšiol Hamburgas buvo nepajudinama socialistų tvirtovė. Jų pralaimėjimas turi lemiamos reikšmės Vokietijos vidaus politikoje. Dabar Adenaueris turės ir senate dviejų trečdalių daugumą, kuri reikalinga konstitucijai keisti.

eris turės ir senate dviejų trečdalių daugumą, kuri reikalinga konstitucijai keisti.

SOVIETAI SUĖMĖ AMERIKOS ŠNIPUS

Berlynas. — Sovietai pranešė, kad rytinėje Vokietijoje — Berlyne, Cortbuse, Potsdame ir kituose miestuose suimta eilė Amerikos šnipų ir diversantų, kurie buvo aprūpinti radijo siųstuvais.

SOVIETAI DAR NEATSAKĖ į Amerikos, Anglijos ir Prancūzijos siūlymą lapkričio 9 susitikti Lugano

ŠNIPUI SUMOKEJO KOMPENSACIJĄ

Jungt. Tautos. — Buvęs sovietų šnipas Harry Gold, vienas iš Rosenbergų kompanijos, nuteistas 30 metų, dabar paliudijo, kad Aleksandras Svenčanski buvo taip pat sovietų šnipas. Ligį pereitų metų rudens Svenčanski dirbo Jungt. Taut. kaip radijo transliacijų rusų kalba vedėjas. Algos gavo 10,450. Gruodžio mėn. Amerikos pareigūnų jis buvo tardomas ir atleistas, kada atsisakė duoti apie save parodymus. JT ji užtarė ir reikalavo, kad Amerika sumokėtų jam 20,000 kompensacijos, jei negrąžina į turėtąsias pareigas.

Amerikos karys — Sovietų šnipas

Berlynas. — Amerikos kariuomenės teismas nubaudė Amerikos kareivį R. Dorey, iš Somerville, Mass., už šnipinėjimą sovietų naudai.

Jis buvo dingęs iš kariuomenės ir po 17 mėnesių du kartu grįžo į vakarų zoną, atgabeno čia sovietinių agentų ir pats dirbo sovietams. Suimtas ir teisme jis prisipažino buvęs sovietų priverstas grasinimais

jiems dirbti. Prisipažino parašęs taip pat "Pravdoje" straipsnį prieš Ameriką.

Teismas priteisė jam 15 metų, išmetė iš kariuomenės. Amerikos karininkai pranešė, kad šitas atsitikimas nėra vienintelis. Esą dingę mažiausiai 20 amerikiečių karių. Manoma, kad jie yra rytinėje zonoje ir rengiami panašiem uždaviniam kaip Dorey.

PREZ. D. EISENHOWERIS su spaudos sekretorium James C. Hagerly išeina po konferencijos, kurią pareiškė, kad JAV vėl telks Izraeliui parama.

RŪPESČIAI VIDUJE

AR DEMOKRATŲ NAUDAI?

Dviem kryptim dabar reikiama Amerikos vyriausybės rūpesčiai: per Jungtines Tautas pradėjo aštrią šaltojo karo ofenzivą prieš Sovietus. Tai skundai dėl sovietinės propagandos apie bacilų karą Korejoje ir dar naujesnis skundas dėl belaisvių masinio žudymo, apie kurį prašeko kariuomenės vadovybės raportas. Labiau defenzivoje vyriausybė ar vyriausybinių partija yra vidaus politikoje.

Bensonas pasitrauktų. Jie lygiai dabar nebuvo patenkinti ne Bensono žadama rinkų programa. Tačiau prezidentas Eisenhoweris tvirtai stoji už Bensoną. Tatai įtempia kiek santykius tarp Eisenhowerio vyriausybės ir fermerių. Kai kas nurodo, kad vyriausybės žemės ūkio politika, nepalanki fermeriam, buvusi kalta, kad vietoj respublikono Tafto rinkikai dabar pasisakė už jo įpėdinį demokratą.

Didelis rūpestis dėl žemės ūkio. Prieš savaitę 350 fermerių iš 13 valstybių atvažiavo autobusais į Washingtoną "teisybės ieškoti" — prašyti, kad vyriausybė subsidijom palaikytų raguočių kainas. Jie skundėsi, kad kainos nuo metų pradžios iki dabar labai nukritusios. Žemės ūkio sekretorius E. T. Bensonas subsidijų nepažadėjo.

Nepažadėjo, nes vyriausybė turi taupyti. Lig šiol jau buvo subsidijuojami šeši žemės ūkio gaminiai. Vien bulvėm nuo 1946 iki 1950 buvo pridėta 500 mil., o kiaušiniams 225 mil. Supirktus iš ūkininkų gaminius laikyti sandėliuose, kur jie genda ir dalis tenka išmesti, ir mokėti už sandėlius — valstybei išeina labai brangiai. Dėl to Bensonas žadėjo programą naujom rinkom suieškoti, bet nežadėjo subsidijų.

Kai Bensonas buvo įkeltas į Eisenhowerio vyriausybę, jis kalbėjo šventraščio žodžiais: "Veido prakaitė valgys savo duoną." Tais žodžiais jis išreiškė, kad turi baigtis laikai, kada fermerius rėmė vyriausybė pašalpom; fermeriai dabar turi dirbti ir mokėti patys sau pagalbėti. Mat Bensonas yra iš Utah valstybės, vienintelės iš visų 48 valstybių, kuri sunkiaisiais 1930 metų ūkinės krizės laikais išsivertė be valstybės paramos. Bensonas, vadinas, su reikalavimu pačiam sau padėti suaugęs. Tačiau nuo to fermeriam nėra geriau. Ir jie anksčiau reikalavo, kad

Kitas aktualus vidaus reikalas yra vietiniai rinkimai, kur vėl susirungia partijos. Ypačiai dėmesys atkreiptas į New Yorko majoro rinkimus. Čia yra trys kandidatai: demokratas Wagneris, respublikonas R. F. Wagner, respublikonas H. Riedelman, liberalas R. Halley. Rinkimėse je kovoje agresyviausias yra demokratas Wagneris. Jis puola respublikonus, kad jie susidėję ir užtartinėje teismo pasmerkta už kyšių reikalavimą Fay; kad jie kalti už 15 centų mokesť traukiniam. Jis kaltina, kad Riegelmanas esąs tik partijos frankis, o liberalas Halley esąs oportunistas. Tuo tarpu Riegelmanas atsakomybę už 15 centų meta transporto darbininkų unijos vadui, kurio rankose Wagneris esąs tik lėlė. Riegelmanas savo rinkikų skaičių užtikrinti sugalvojo kitaip: jis nuvyko pas prezidentą Eisenhowerį ir prašė grąžinti Izraeliui paramą. Taip ir buvo padaryta. Riegelmanas dabar gali tikėtis paramos iš tų, kurie suinteresuoti, kad Izraelis gautų Amerikos paramos. Liberalas Halley abudu savo konkurentų plaka, tik save talaikydamas laisvu žmogus, nepriklausomu nuo bosų.

Tokie čia rinkiminiai metodai. Kaip ir visur. Nors rinkikų įsirašė mažiau nei paprastai, tačiau tarp politikų sudomėjimas rinkimais didelis — ar laimės respublikonai ar demokratai, nes iš jų davinių jau bus spėjama apie ateinančių rinkimus 1954 m. — ar jie pateisins demokratų viltis, kad respublikonų vidaus politika paruošianti kelią demokratams grįžti.

800 KUNIGŲ,

kaip praneša iš Vatikano, sėdi dabar Lenkijos kalėjimuose.

"DARBININKAS" kitos savaitės penktadienį (lapkričio 13) dėl Paliaubų dienos (Armistice Day) nebus išleistas.

TEKSTANČIAI SEKLIU GINA BRITŲ IMPERIJĄ (2)

Visus šnipus sukio maišan

Kaip Panemunės žygiu didžiūjasi "Secret Service", taip neskaniai susiraukia, prisiminę Cicero, kuris buvo vienas iš anglų ambasados tarnautojų Turkijoje. Cicero buvo albanų kilmės, tarnavo anglams. Kartą susigundė su ambasadoriaus raktais įeiti į slaptą geležinę spintą ir pavogė smulkius išdirbtus planus, kaip bus puolama Normandija. Cicero radinį pardavė vokiečių šnipams, bet šie negalėjo tikėti ir manė, kad tyčia anglai paerzino. Panašiai manė Hitleris ir jo generolai. Jei vokiečių sekliai nebūtų perversinę anglų gabumų, gal ir viso karo eiga būtų kitaip pakrypusi.

Jie kaštuoja 14 ml.

Be "Secret Service" užsienyje dirba kitos trys sekimo šakos: Military Intelligence, Naval Intelligence ir Air Intelligence. Jos rūpinasi rinkti žinias, liečiančias atitinkamas savo sritis ir yra glaudžiamai ryšyje su Anglijos tos rūšies karų vadovybe.

Vidaus interesams ginti nuo priešų šnipų yra trys šakos: Gamybos saugumas, Scotland Yard ir Military Intelligence Division Nr. 5. Pirmasis dalinys rūpinasi ginti nuo priešų atominės energijos ir apskritai visų elektroninių ginklų paslaptis. Dar svarbesnes pareigas turi Scotland Yard ir Nr. 5. Tiedvi šakos sąvarankiškai pradėjo veikti ir atsiskyrė nuo Military Intelligence tik pirmojo karo metu ir dar labiau sustiprėjo šiais laikais. Dabar Nr. 5 tiesiogiai už savo veiksmus atsakingas ministeriui pirmininkui. Ši vieneta sudaro prityrę civiliai asmenys. Jis kontroliuoja ir kitas šakas.

Išlaikyti tą seklių lizdą labai brangiai kaštuoja, nes vien

tiesioginių agentų yra daugiau kaip 4000. 1952 m. viešajame biudžete buvo paskirta 5 milijonai sterlingų, bet tikrumoje sukasi apie 14 milijonų sumą tik taikos metais, o ką bekalbėti apie karo laikus, kada šnipų veikla pakyla keleriojai.

Palyginus su kitų kraštų sekimo išlaidomis ir personalo skaičiumi, anglai moka pigiai verstis. Amerikiečiai tam pačiam tikslui išleidžia 20 milijonų ir turi 7000 agentų, rusai paskyrė 27 milijonus ir esą pasiuntę 13000 šnipų.

Šnipai surenka šnipus į maišą

Anglų šnipai daug kur yra prakišę, bet yra pasisekę ir vikriai susimesti. Pirmojo karo išvakarėse anglai per 24 valandas surinko visus vokiečių šnipus. Buvo taip.

Laidojant karalių Eduardą 1910 susibėgo daug Europos valdovų. Jų tarpe ir Vokietijos imperatorius Vilhelmas II, mirusiojo Eduardo sūnaitis. Imperatorių atlydėjo būrys ka-

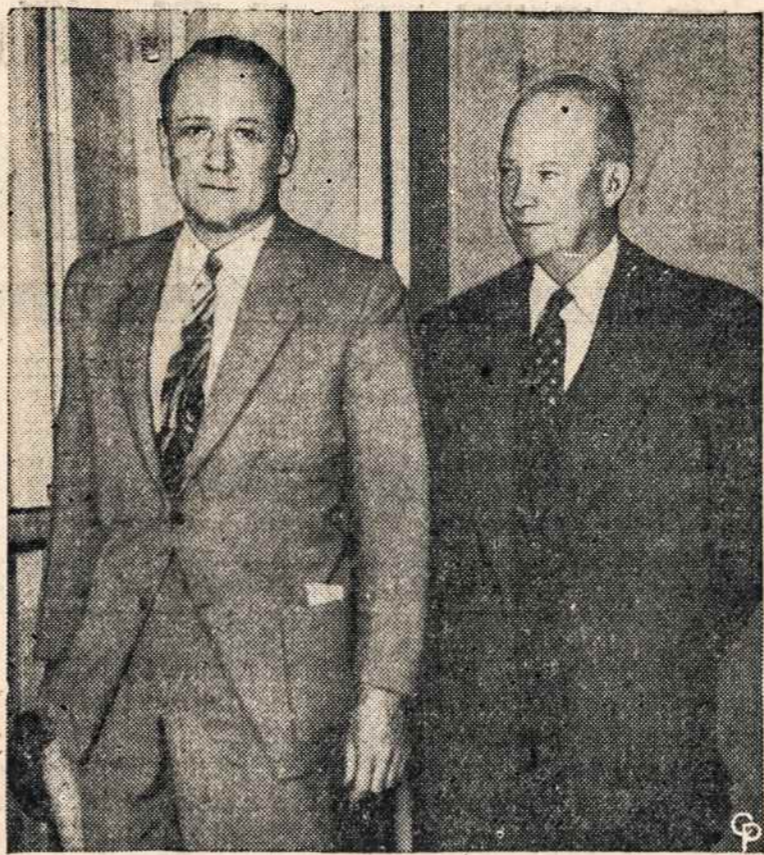
WILHELM ZEISSER, rytinės Vokietijos vidaus reikalų ministras, pašalintas ir tardomas ryšium su rengiama L. Berijai byla. Jis buvo Berijos paskirtas.

rininku, kurių tarpe buvo baronas Rostock, laivyno karininkas, o jo vardas jau buvo paklūvęs į anglų sąrašus — jis buvo dirbęs šnipu darba Pietų Amerikoje. Prie jo tuoj buvo pristatyti du sekliai. Po laidotuvių baronas viešbutyje greit perirengė, taksiu nuvyko į vargšų kvartalą ir sustojo prie "K. G. Ernst Barber." Agentai, kurie sekė, nustebė, kad imperatoriško vokiečių laivyno karininkas eitų kirptis į tokią prastą kirpyklą. Po trumpo laiko paaaiškėjo, kad nešvarioji kirpykla buvo vokiečių šnipų pašto centrinė, kurioje būdavo išskirstomos visos atsiųstos šnipams informacijos.

Agentai leido "paštui" veikti, tik pasirūpino, kad ateina ir išėina laišakai būtų kruopščiai slapta patikrinti ir padaryti nuorašai. Per trumpą laiką visus vokiečių šnipus taip suvarė į maišą, kad pirmą karo dieną tereikėjo tik užrišti.

Tokį pat laimingą smūgį sudavė vokiečiams antrojo karo pradžioje. Čia jau reikėjo 48 valandų darbo, pagavo 35 pagrindinius nacių šnipus ir 500 prijuočių. Operacija atliko Nr. 5 kartu su Scotland Yardu. Specialiai įrengtame prekiniam sunkvežimio sėdėjo sekliai ir filmavo gatvėse vokiečių šnipus. Taip Nr. 5 buvo pažįstami iš anksto visi vokiečių agentai. Maišan sulindo ne tik šnipai Nr. 1, kuriuos vokiečiai tyčia nebuvo labai užmaskavę, kad juos surinkę paliktų ramybėje Nr. 2, kurie ir sudarė grynąją šnipų smetone, atsiųstą Himmlerio. Ši kartą jau joks šnipų vadas nepakliuvo kirpykloje, juos reikėjo surankioti dirbant iš pieties.

(Bus daugiau)

PREZIDENTAS D. EISENHOWERIS ir respublikonų partijos lyderis sen. William F. Knowland susitiko pasitarti užsienio ir vidaus politikos klausimais.

Argi komunizmas neutralus religijai?

Naujienose spalį 19 buvo rašyta, kad "iš tikrųjų komunistai iš principo nėra klerikalizmo priešai. Kur jie gali, jie panaudoja bažnyčias, kunigus ir religiją savo tikslams." "Kitose šalyse komunistai mielai dedasi su kunigais bet kurios tikybos, kurie padeda jiems mulkinti žmones."

"Darbininke" spalį 23 jai buvo pastebėta, kad komunistai iš principo yra prieš Bažnyčią ir religiją; kad yra atsitiktinis (ir dabar pridėkim: taktikos) dalykas, jei jie nori pasinaudoti atskirais kunigais savo tikslams.

Spalį 26 "Naujienos" vėl kalba apie "neginčijamus faktus" bendradarbiavimo tarp komunizmo ir bažnyčios bei religijos ir jų rėmimą. Bažnyčia bei religija remti ar su ja kovoti komunizmui nesąs principo dalykas. "Komunistų darbai rodo, kad jie gali religiją ir bažnyčią atmeti arba remti, gali dvasininkus persekioti ar šelpti — žiūrėti, kas jiems naudingiau." Esą naivu manyti, kad religijos atžvilgiu laikosi kokio tai principinio nusistatymo, neigiamo ar teigiamo, nes "argi bolševikai iš viso laikosi kokio principo? Vyriausias įstatymas jiems tai — išsilaikyti valdžioje."

Jeigu kalbama apie "vyriausią įstatymą," kuris lemia komunistų elgesį, tvarko jų veiksmus, tai jau tuo pačiu pripažįstama, kad jie laikosi principo. Ar jis geras ar ne — jau kitas klausimas.

Kitas klausimas taip pat, ar teisybė, kad komunistams "vyriausias įstatymas" yra išsilaikyti valdžioje ar valdžią laimėti. Kas nori, gali taip tikėti, kaip čia "Naujienų" pasakyta. Kurie taip galvoja, tiems, žinoma, lengviau dėtis su komunistais į bendrus "liaudies frontus" ir bendrai su jais veikti, kad kitų valdžią nuverstų ir ją sau laimėtų. Europoje dar ir dabar yra socia-

listų partijų, einančių su komunistais. Bet tebus ir kitiems leista tikėti, kad komunistams turėti valdžią yra tik priemonė tam, kad jie įvykdytų savo principinius nusistatymus žmogui ir visuomenei perdirbti; kad tie jų principiniai nusistatymai yra griežtai priešingi religijos atžvilgiu. Prieš religiją komunistai pasiryžę kovoti visom priemonėm — ir tom, kurias "Naujienos" nurodo. Pasiryžę kovoti ir kovoja iš principo, nes jie nėra ir negali būti neutralūs religijos atžvilgiu. Čia mes skiriamės nuo "Naujienų", kurios mano, kad komunizmas nesulaiko "kokio tai principinio nusistatymo, neigiamo ar teigiamo religijos atžvilgiu."

Komunizmo principinį nusistatymą ir jų praktiką mums daugiau nušviečia taip pat neginčijami faktai, kokiomis frazėmis apie religiją kalama į galvą septintos klasės vaikams mokykliniuose vadovėliuose. Ten Stalino konstitucija aiškina taip:

"Stalino konstitucija garantavo visiems piliečiams pilną sąžinės laisvę. Bet ar tai reiškia, kad Sovietinė valdžia ir komunistų partija religijos atžvilgiu yra abejinga?"

"Ne, to visai nereikia. Sovietinė valdžia ir partija priešingos religijai dėl to, kad religija pavergia žmones. Leninas 1905 metais rašė: "Religija yra vienas iš pavidausių dvasinės priespaudos, visur ir visada slėgiančios liaudies masės" (žr. V. A. Karpinskij, Konstitucija VSSR, Moskva 1950, 188 psl.).

Žinoma, "Naujienos" ir vėl gali kartoti: "Maža ką Leninas skelbė"... maža ką vadovėlis rašo... Tik tuo atveju tektų pridėti: maža taip pat ką "Naujienos" skelbia."

ITALIJOS PREKYBOS SU TARTIS SU SOVIETAIS

numato, kad Italija pristatys Sovietams mašinas tekstilėi, elektros kabelius, motorus ir kt. Sovietai žadasi pristatyti kviečius, naftą, anglį ir kitas žaliavas.

KAUKES NUO LONDONO MIGLŲ

Londono 6000 gydytojų vardu Anglijos vyriausybė buvo įspėta, kad ir šiemet gresia miglos su suodžiais, nuo kurių pernai gruodžio mėn. mirė 4000. Gydytojai ragino vyriausybę įtaisyti gyventojams kaukes, kurios kaštuoja tik apie po 8 centus.

SIŪLYMAI CHICAGOS KONGRESUI

Drauge spalį 29 St. Barzdukas kelia mintį, kad šalia Lietuvos laisvinimo Lietuvių Kongrese Chicagoje reiktų svarstyti ir lietuviškos išlaikymo, lietuvių bendruomenės reikalus. Autorius pastebi, kad bendruomenės laivas sunkiai juda iš vietos.

"Gyvenė; apačios, bet viršūnėse, ypač pastaruoju metu, tylu ir ramu... Todėl ir Lietuvių Bendruomenei reikia naujo ir gaivaus vėjo, kuris ištemptų jos laivo būres. Dabar, kai renkami atstovai į Amerikos Lietuvių Kongresą, gera proga ten vykti ir Bendruomenės atstovams... Kai posėdžiaus Alto mariai savo konferencijoje, tai tuo pačiu metu nors šališkai galėtų tartis ir Lietuvių Bendruomenės atstovai. Trumpai sakant, kongreso metu galėtų įvykti ir pirmoji JAV Lietuvių Bendruomenės konferencija.

Kas ją turėtų organizuoti? Tikytų Lokui. Bet jei jam būtų didelių sunkumų — konferencijos organizavimo darba galėtų pasiimti Liet. Bendruomenės Chicagos apygardos valdybą."

Siūlo kitą tvarką

Dirva spalį 29 tuo tarpu svarstė tik Alto vykdomojo komiteto paskelbtą tvarką atstovams į kongresą siųsti. Altas buvo paskelbęs, kad organizacijos nuo 50 narių skiria vieną atstovą, kad dienašaliai skiria po 3 atstovus, savitrašaliai ir kiti laikraščiai po vieną atstovą ir t.t.

"Dirva" pasisako prieš šitą aritmetiką, kurioje žiūri protegavimą dienaščiams ir t.t. Kadangi kongresas tik manifestuos lietuviškus reikalus ir aktyvių lietuvių valią, tai laikraštis siūlo:

"Mūsų manymu, į šį kongresą turi būti kviečiami visi lietuviai, dalyvaujant lietuviškoje veikloje. Kas gali dalyvauti kongrese pats savo vardu — prašom". Jei gali atvykti visa organizacija — taip pat prašom. Jei iš tolimesniųjų vietų tegali atsiųsti savo atstovą, tegul siunčia tik jį.

Šeiminkinių galvosūkių, kaip gaminti valgius skaniai ir pigiai, išsispres,

į s i g i j u s

A. DAUGIRDENĖS

TAUPIOJI VIREJA

151 p. Kaina \$2.00

Gaunama:

DARBININKAS

680 Bushwick Ave.

Brooklyn 21, N.Y.

Užsakykite "Eglutę" adresu: Eglutė, RFD 2, Putnam, Conn.

GALIMA GAUTI ŠIŲ KNYGŲ Darbininko administracijoje

RELIGIJA IR FILOSOFIJA	
Naujasis Testamentas	2.00
Nello Vian, Sv. Antanas Paduvietis, 145 p.	\$1.00
G. da Fonesca, Marija kalba pasauliui, 264 p.	2.00
A. Maceina, Jobo drama, 286 p.	2.00
P. Juras, Pranašystės apie pasaulio pabaigą, 111 p.	1.00
Dr. J. Prunskis, Prie vilties kryžiaus, 139 p.	1.50
O. S. Marden, Džiaukis gyvenimu, 72 p.	0.70
St. Šalkauskis, Skautai ir pasaulėžiūra, 28 p.	\$1.00
Dr. J. Girmius, Laisvė ir būtis, 151 p.	2.00
Taip jis kalbėjo, Don Bosco mintys, 132 p.	0.50

LIETUVOS ISTORIJA IR GEOGRAFIJA

J. Zilevičius, Česlovas Sasnauskas, išleido kun. L. E. Joffe Voisekauskas, 127 p.	2.00
M. Biržiška, Lietuvių tautos keliu, II t., 255 p.	3.00
V. Biržiška, Vyskupo M. Valančiaus biografijos brožuai, 100 p.	1.00
Lietuvos archyvas. Bolševizmo metai, 436 p.	3.00
V. Augustinas, Lietuvos vaizdų albumas	5.00

BELETRISTIKA

J. Grišmanauskas, Tolimieji kvadratai (Dabartinis Lietuvos vaizdas pabėgusių žvejų pasakojimu 200 psl.)	2.00
D. Pilla, Siela už sielą, 304 p.	2.00
V. Pietaris, Raštai, III t., 267 p.	2.00
Jieva Simonaitytė, Aukštųjų Šimonių likimas, 437 p.	3.50
Fr. Mauriac, Gyvačių lizdas, 282 p.	2.60
A. Vaičiulaitis, Kur bakažė samanota, 286 p.	2.00
J. Grušas, Pabučiavimas, Novelės, 155 p.	1.50
Šatrijos Ragana, Senajame dvare, 176 p.	2.00
E. Williams, Medinis arklys, 192 p.	2.00
S. Vogulov, Raudonasis siaubas, 103 p.	1.25

POEZIJA

J. Baltrušaitis, Poezija, 270 p.	1.00
F. Kirša, Šventieji akmenys, 112 p.	1.50
A. Mickevičius, Konradas Valenrodas, 96 p.	1.50
A. Tyruolis, Kelionė, 126 p.	1.25
400 metų pirmajai Nemuno poemai.	1.00
Jonas Aistis, Sesuo Buitis, 45 p.	1.00

VAIKŲ LITERATŪRA

Vysk. M. Valančius, Vaidų knygelė, 155 p.	1.50
Vytė Nemunėlis, Po tėvynės dangum	2.00
V. Pietaris, Lapės pasaka, 96 p.	1.10
Haufo pasakos, 93 p.	1.25
Lazdynų Pelėda, Motulė paviliojo, 32 p.	0.60
N. Butkienė, Velykų pasakos, 32 p.	1.00
S. Zbarskis, Doleris iš Pittsburgho, 57 p.	0.80
K. Binkis, Baltasis vilkas, 36 p.	1.00
K. Čukovskis, Daktaras Aiskauda ir jo žvėrys, 93 p.	1.00

MUZIKA

J. Kačinskis, Missa In Honorem Immaculati Cordis B.M.V.	1.50
Č. Sasnauskas, Lietuviška muzika	3.50
Vai lėkite dainas (200 dainų tekstai)	1.00

MALDAKNYGES

Dangaus raktas, maldynas, neįrištas, 156 p.	1.50
St. Yla, Sveika Marija, maldynas, 369 p.	2.50
St. Yla, Vardan Dievo, Mažųjų maldos	1.25

"DARBININKAS",

680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.

NESURANDA ATSAKOMO, NORS JIS YRA AIŠKUS

Skandinavai susirūpino, kad nusikaltimai auga

Sako, niekur nėra tiek aptipšimų, grobimų, prievartavimų kaip Amerikoje. Aškinama, kad tai dėl to, jog Amerikos visuomenėje pilna visokio neaiškiausio elemento, iš visur susibėgusio ir dar nespėjusio suaugti į kultūringą visuomenę. Tačiau paudoje pastebima susirūpinimo nusikaltimais, nors ir ne tokio didelio masto kaip Amerikoje, ir tokiose senose, tradicijose ir didelės socialinės pažangos bei ekonominės gerovės kraštuose kaip Skandinavija (Švedija, Norvegija, Danija).

Švedijoje po šešiolikos metų vaikas jau gali be didelio vargo uždirbti iki 500 kronų. Didžioji dauguma jo amžiaus jau turi dviračius ir motociklus. Jokio skurdo nepatiria ir jokio materialinio rūpesčio neturi. Norvegijoje daug vargingiau, bet skurdo taip pat nėra. Tačiau policija aiškina, kad nusikaltimai ir tokioje švedijoje nemažta. Priešingai.

Auklėtojai ir psichologai bei teisininkai susirūpinę, iš kur tas linkimas į nusikaltimus, kada nėra socialinio skurdo, kuriuo kitur aiškinamas nusikaltimų gausumas.

Danijos kriminalistikos inspektorius Lotinga aiškina, kad Skandinavijoje daugumas vagia ne iš skurdo, bet pirmo eilėje dėl nuotykių. Dabar "jaunimas — sako jis — yra apstėtas manijos automobiliu važiuoti ir nesibaido jokių priemonių, kad sau šitą pergyvenimą pasidarytų. Švedijoje

je pastebima taip pat, kad daugiausia nusikaltimų — tai automobilių ir dviračių vagystės. Ir išlaužimo nusikaltimų daugelis neturi nieko bendra su noru be darbo praturtėti, ar su skurdu. Išlaužti ir aptipšinti kur vienišą vilą tai savotiškas sportas, nuotykių geismo patenkimas. Kad tokių pergyvenimų sau pasidarytų, arba kad galėtų išsigerti, daugiau cigarečių parūkyti, nesuilaiko nuo vagilavimo. Inspektorius Lotinga aiškina, kad jaunime reiškiasi "stoka religinio jausmo", kuris iš vidaus prilaiko žmogų nuo nusikaltimo.

Švedijos policija pastebėjo, kad nusikaltimai susiorganizuoti į lygas, gaujas ir nusikaltimus vykdo grupėmis; kartais net specializuotai: viena grupė vykdo vienos rūšies nusikaltimus, kita kitos. Net seksualinio išprievartavimo nusikaltimų esą daugiau pasitaikę grupinių nei paskirai įvykdytų. Vienas sau neturi drąsos nusikaltimo vykdyti. Gaujoje jis virsta kuo kitu.

Atskirų nusikaltėlių socialinė aplinka patikrinus, aiškėjo, kad tarp jų, kurie suėjo į gaujas, yra daug kas bendra. Nors jie iš pasiturinčių šeimų, bet moraliniu atžvilgiu iš šeimų pakrikusių — persiskyrusių, girtaujančių.

Skandinavijoje iškeltas klausimas: ar gyvenimo socialinė pažanga ir gerovė sumažina nusikaltimų skaičių, jų paliktas be atsakymo. Tenkinosi pačiu susirūpinimu. Be atsaky-

mo palikęs ir kitas klausimas: ar nusikaltimų skaičius mažintinas gydant nusikaltėlius psichologinėmis ir medicininėmis priemonėmis, ar kalėjimais ir kitomis bausmėmis. Tiesa, pats Švedijos gyvenimas yra pasirinkęs pirmąjį kelią. Į nusikaltėlius žiūrima iš humanistinės pusės. Tačiau dabar šiausias ir bausmių šalininkai tvirtindami, kad švelnumo šalininkai esą kalti už tai, kad įstatymai nebeberbiami ir taip lengvai laužomi.

Nors atsakymo, nepasako, bet skandinavų pateikti gyvenimo daviniai tuos atsakymus duoda labai aiškius: nusikaltimų augimas susijęs su moralės nykimu; moralės neįturtumas susijęs su religijos jausmo nykimu; religijos ir moralės neįturtumas ar stoka susiję su šeimos nykimu....

What makes an owl wise?

For one thing, he always stays wide awake when traveling around at night. Wise idea for motorists, too. If you begin to yawn at the wheel—pull over, or stop and get some coffee. Don't take chances—

Drive Safely—the life you save may be your own!

DARBININKAS

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

BY

FRANCISCAN FATHERS

Entered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES

DOMESTIC YEARLY		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$5.00	Amerikoje metams	\$5.00
Brooklyn, N. Y.	\$5.50	Brooklyn, N. Y.	\$5.50
Half year	\$3.00	Pusel metų	\$3.00
Foreign	\$5.50	Užsienyje	\$5.50

Laikraštį tvarko Redakcinė Komisija. Vyr. red. S. Sužiedėlis

Straiptus ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Neaudot straipsniai saugomi ir gražinami tikrai autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Žvėries ženklas Korejoje

Sovietinį ženklą, kaip žinome, sudaro piautavas ir kūjis. Aiškinama, kad piautavas ženklina žemės ūkio proletariata, o kūjis — pramonės. Kartu susijungę, jie turi sudaryti naują santvarką, kur prievarta niekas nebūtų lenkiamas po piautavų (dirbti dvarininkui) ir nerakinamas prie kūjo (dirbti fabrikantui).

Po daugelio metų praktikos ta "proletarinė valstybė" pati pasidarė stambiu dvarininku (kolchozinu) ir išnaudotoju fabrikantu (stachanoviniu). Ji visiems lupa kailį iki kraujo ir rakina prie vežimėlių. Kruvinais ženklais pavertė ir savo pirmuosius simbolius: piautavas reiškia jau giltinę, o kūjis — dūžį į pakaušį. Kas tam dar netiki, gali pasiskaityti paskutinį JAV armijos pranešimą apie sušaudytus į pakaušį Korejoje.

Pranešimas skelbia, kad Korejoje buvo išduota 6.113 amerikiečių belaisvių ir 22.702 kitų sąjungininkų. Laikraščiuose jau mirgėjo vaizdai tų suklotų po žeme lavonų. Jie primena Katyną, Pravieniškės, Rainių miškelį, ir daug kitų vietų, pro kurias tik praėjo tas piautavų ir kūjų apsišarvavęs žmogus.

Tikruoju žmogumi, žinoma, jo pavadinti negalima. Jis siautėja nežmoniškų kerštu, beribiū sadizmu, savo orgijomis, kurių pilna tos "proletarinės valstybės" istorija. Ji yra krauju rašoma nuo pat jos pradžios. Dėl to ir anie du ženklai — piautavas ir kūjis — neatsitiktinai buvo parinkti. Jie labai gerai išreiškia sužvėrėjusio žmogaus siekimus.

Ko siekia tas bolševikinis žmogus, rodos, taip yra aišku, o vis dėlto nevieno akys tebėra apdumtos ir ausys apkurtintos jo suokimo apie taiką: sugyvenimą su giltine po vienu stogu. Pavergtų tautų kančios ir jų masiniai kapai ligi šiol dar neįtikino, kad tai neįmanoma, kad tai yra tik tūpėjimas ant priekalo, ir kurį taiko bolševiko kūjis. Ar tai bus suprasta ir po Korejos žudynių, kurių dokumentai pateikti Jungtinių Tautų atstovams, dar reikia suabejoti. Daug kas yra netekęs ryžtumo daryti išvadą — iki galo, kol dar bolševikų piautavo galas nekabina jų kaklo.

Tuo nesakoma, jog karas yra vienintelė priemonė sutramdyti tam žmonių skerdikui. Yra dar kitų būdų ginti save ir vaduoti žudomuosius.

Pirmiausia pasigendame laisvų tautų sutarimo ir griežto antibolševikinio nusistatymo. Prieš vieningą tos pabaisos laikymąsi kiti laikosi it būtų jos sėbrai. Ko jai tada daugiau reikia, jei ji gali įeiti į namus, į kuriuos paprastai žmogžudžio neįsileidžiama. Jam yra skirta vieta kitur.

Antra, reikia be jokios atodairios iš visuomenės išskirti piautavo ir kūjo agentus. Gali jie dengtis kuo nori ir šauktis visų juos užstojančių įstatymų, bet kol yra po žvėries ženklų, ne tik tai tos įstatymus patys laužo, bet ir veda į naujas skerdynes. Negi norima daugiau nekaltų žmonių po žeme sukloti?

LEGIONININKAS N.N.

TAIP, KAPITONE!

Nuotrupos iš prancūzų svetimšalių legiono

3. INDOKINIJON važiavome ilgai. Raitėmės tarp Afrikos ir Azijos sąsiaurių, plūduravome jūrose ir plačiuose vandenynuose. Iš dešinės kone visą laiką matėsi Azijos krantai, kartais nutoldami, kartais vėl priartėdami.

Pabodo suptis ant vandens ir kamuotis su "cafard" antikryčiais. Nežinau, ar kada nostalgiją buvo mane labiau krimitusi, kaip toje ilgoje maršų kelionėje, nei nebuvo ka veikti, atlikus sargybą ir ruošos darbus. Sėdint ant blikties ir žiūrint į putotą, už laivo paliktą taką, jis mano akim taip susiaurėdavo, kad matydavau tik siaurą rėželį Nemuno vagoje, kai a n o m i s dienomis plaukdavau tarp Seredžiaus ir Kauno. Jūs gal pamenate — ten ant kalno stovėjo kareivinis. Bet ne jų ilgėjau. Reikėjo stipriai laikyti save rankose, kad neišgestum kristi į vandenį ir plaukti į krantą. Paskui priei-

ti namus, sodybą, žalias pievas ir vasaroju... Žinoma, tik valandėlei taip būdavo. Koks nors šuktelėjimas laive prikelavo iš to nostalginio miego, nuvydavo įkyrias mintis ir vėl įsimaišydavai į draugų būrį.

Kai praplaukėme Singapūrą ir pasukome laivo nosį tiesiai į Vietnamą, manėme, kad mus laipins Saigone, pačiam Indokinijos smaigaly. Bet čia tik trumpam sustojome. Mus nuvežė gerokai į šiaurę, prie pat Kinijos pasienio. Išlipome Haišos darbus. Sėdint ant blikties ir žiūrint į putotą, už laivo paliktą taką, jis mano akim taip susiaurėdavo, kad matydavau tik siaurą rėželį Nemuno vagoje, kai a n o m i s dienomis plaukdavau tarp Seredžiaus ir Kauno. Jūs gal pamenate — ten ant kalno stovėjo kareivinis. Bet ne jų ilgėjau. Reikėjo stipriai laikyti save rankose, kad neišgestum kristi į vandenį ir plaukti į krantą. Paskui priei-

ti namus, sodybą, žalias pievas ir vasaroju... Žinoma, tik valandėlei taip būdavo. Koks nors šuktelėjimas laive prikelavo iš to nostalginio miego, nuvydavo įkyrias mintis ir vėl įsimaišydavai į draugų būrį.

Žių laukai, atitverti pylimais, kad vanduo neužlietu. Vandens čia būna labai daug, kai užėina liūtys. Viskas pavirsta neišbrendama klampyne. Kitu metu saulė nusivilina kaip Afrikos smėlį. Ji taip pat čia pakibus viršum galvos, kaip Sidi-Bel-Abbés: ta miela ir kartu negalastinga saulė. Ji viena pažįstama man šiame Azijos kampė. Visa kita buvo svetimma.

Upė toliau raitėsi pro džungles, iš kurių kiekvieną akimirka galėjo pasipilti šūvių salvės. Taip mus įspėjo.

— Vyrai, čia jus gali "persiūti". Būkite apdairūs.

— Taip, kapitone.

— Camerone, kapitone.

— Aš pirmas raudonai gyvatei dantis ištaškysiu, — pasiūko juodbrūvis kroatas.

Valtis pasišokėdama taškėsi vandeniu. Plaukėme budėdami, pasiėmę už karabinų. Pakeliui sutikome daugiau panašių valčių, kurios mus lenkė iš priešakio arba pasivydavo iš paskos. Tai buvo patruojuojantieji būriai — "lakstančiai" prancūzai, marokiečiai (jų sutikau labai daug), legionininkai be vardo ir kiti nežinomi. Tuos "lakstančius būrius", kaip vėliau patyriau, buvo įsteigęs dar gen. De Latre de Tassigny. Jie naudojo

valtis, amerikoniškus džipus ir lėktuvus. Siuntinėjami ten, iš kur ateina žinia, kad komunistai didesniais būriais pasibrendama klampyne. Kitu metu saulė nusivilina kaip Afrikos smėlį. Ji taip pat čia pakibus viršum galvos, kaip Sidi-Bel-Abbés: ta miela ir kartu negalastinga saulė. Ji viena pažįstama man šiame Azijos kampė. Visa kita buvo svetimma.

Upė toliau raitėsi pro džungles, iš kurių kiekvieną akimirka galėjo pasipilti šūvių salvės. Taip mus įspėjo.

— Vyrai, čia jus gali "persiūti". Būkite apdairūs.

— Taip, kapitone.

— Camerone, kapitone.

— Aš pirmas raudonai gyvatei dantis ištaškysiu, — pasiūko juodbrūvis kroatas.

Rankos buvo prirakintos prie vežimėlių

Pasakoja grįžę iš nelaisvės Rusijoje

Jungtinių Tautų "Ad hoc" komitetas rūpestingai surinko žinias apie priverčiamuosius darbus ir jų stovyklas. Nors komiteto raportas buvo ištisinis kaltinimas Sovietams, bet jis padėtas gulėti tytomis iki patogesnio laiko. Tai kas kad Sovietuose vergija tebetęsiama. Politikoje viskas turi išlaukti savo laiko. Nors dėl to ir milijonai žūtų...

Ištraukti iš stalčių raportą ir priversti Jungtines Tautas apie jame surašytą nusikaltimą kalbėti vėl šaukia nauji nusikaltimo liudininkai, kurie šiomis dienomis grįžo su vokiečių belaisviais iš priverčiamųjų darbų stovyklų.

Vokietijoje Friedlando vietovė, kaip Korejoje Taikos kaimelis, virto punktu, pro kurį daugelis išėina iš sovietinės vergijos į laisvę. Ten susirinko ir daugelis spaudos žmonių pasitikrinti, ar iš tikro vergijoje "taip baisu."

Pora iš jų tegul naujais žodžiais liudija apie tai, kas buvo ankstesnių liudyta šimta ir vieną kartą.

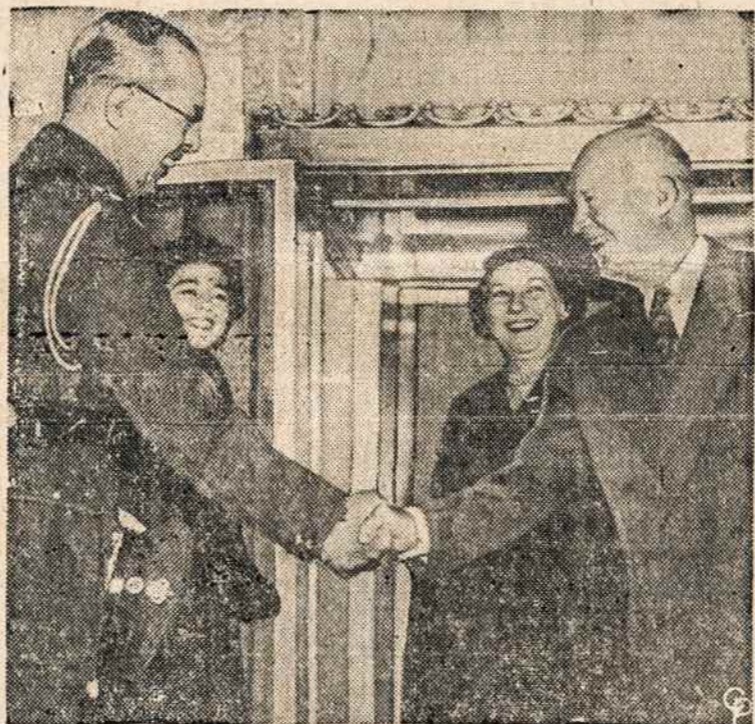
Šviesiaplaukis mėlynakis Alfonsas Kotzak, kuriam dabar 25 metai, yra iš Rytprusių nuo Išručio. Jis buvo 16 metų, kai 1945 m. Sovietai atėjo į jo kaimą. Vaiko atmintyje amžinai liko vaizdai, kaip jo akyse kareiviai penkias moteris išprievartavo čia pat gatvėje; jis tebematavo tempiamas pro duris jaunas merginas, kurios buvo skarmalais apsiengusios kad pasislėptų; matė kareivius plėšiant nuo jų drabužius ir kažin kur su savim tempiant. Viso kaimo gyventojai buvo išvaryti, jis atidūrė MVD sumintas ir uždarytas rūsyje drauge su 32 suaugusiais, iki paskiaui jie visi su kitais buvo sugrūsti į gyvenulines vagonus, po 90 kiekvieniame, ir išvežti. Pakeliui daug buvo negyvų vagonė, nes ir vandenį retai te duodavo. Tik Maskvoje ilgiau sustojo, atliko karantiną, paskirstė. Iš ten Kotzak atsidūrė prie Volgos. Stovykla su blakėmis; guolis ant žemės; liigos ir gausūs mirimai. Labiausiai mirė 16-17 metų vaikai ir mergaitės. Jis pats po ilgos liigos vėl buvo pristatytas medžių kirsti, paskui į durpynus. Dienai duonos gavo 600 gramų. Šlapios, pusžalės. Kai pa-

jam tai išėjo į gerą. Perkeltas į kitą lagerį, iš ten galėjo parašyti į Vokietiją Raudonajam Kryžiui. Gavo siuntinių. Tai jį ir išgelbėjo.

1953 mums buvo paskelbta, kad Aukščiausioji Taryba mums pritaikė amnestiją. Ir Kotzakas baigia: "Šešiolikos metų buvau pagrobtas." Apie savo motiną ir kitus šeimos narius nieko nežinau. Tačiau esu laimingas, kad su 25 metų amžiumi galiu pradėti gyvenimą laisvėje."

Randi Samuelson, tamsiaplaukė norvegė, sugrįžusi sykiu su kitom penkiom savo tautietėm, Friedlande naktį bijojo sudėti akis ir užmigti. Jai vis rodė, kad užmigus turės pabusti vėl kalėjimo celėje. Ji dabar 30 metų. Ji buvo suimta 1945 Vienoje, kur ji buvo ištekėjusi už vieniečio. Buvau — sako — pagrindiniame veikime ryšininke. Buvau vieno rumuno agento išduota ir išvežta. Ėjau iš stovyklos į stovyklą.

Kas pats nepatyrė, — sako norvegė — negalės suprasti, kokia baisi yra ten stovykla. Aš negalėsiu daugiau niekur jaustis saugi. Buvau stovyklose Odesoje, Kijeve, iki perkėlė į Sibirą, kur praleidau šešeris metus kasyklose ir miškų kirtime.

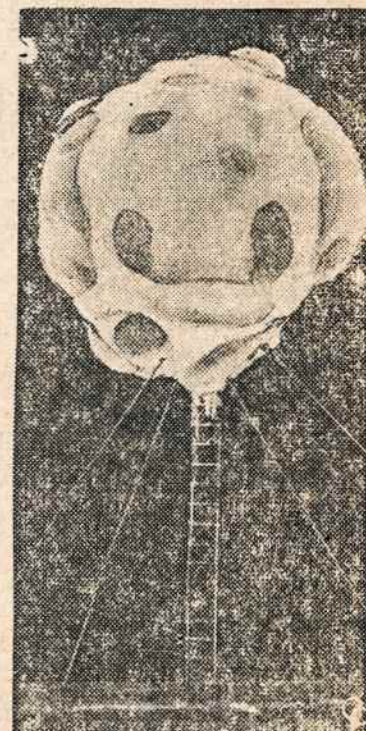
GRAIKIJOS karalius Povilas ir karalienė Friderika priimti Baltuose Rūmuose prezidento D. Eisenhowerio ir jo žmonos.

Ten stovykloje mūsų buvo 800-1000 moterų. Turėjome numerius ant pečių. Tie patys numeriai buvo prikabinoti prie mūsų naktigultų ant žemės. Mūsų ilgi batai buvo mūsų pagalviai. Nei rankšluosčių, nei kojinių negaudavom. Gaudavom 200 gr muilo mėnesiui. Per dieną dvi moterys turėdavom supiauti 18 kubikų malukų. Kiekvieną rytą keldavom usiau šeštą. Į darbą turėdavom eiti apie 12 mylių. Vasarą gražindavo iš darbo pusiau deventą. Žiemą anksčiau, nei sutemus turėdavom būti užrakinotos stovykloje. Mokėjo mums mėnesiui 20 rb, kurių užteko pigiausios rūšies cigaretėms ar taupėm kojiniams.

Į Friedlandą atvyko ir "U. S. News a. World Report" korespondentas, kad pats išklausingtų belaisvius. Į jo klausimus buvo atsakymai:

— Daugumas dirbom prie Volgos - Dono kanalo. Apie 60,000 vergų. Po 8 valandas, o į pabaigą po 15. Daugumas belaisvių išmirė pirmaisiais metais nuo dezinterijos, pašalimo ir kt. Iš 90,000 paimtų prie Stalingrado liko tik 2500.

...Šitokie liudijimai eina vienas paskui kitą. Jie kaitina są-

LAS VEGAS, Nevadoje, buvo su sprogdyta atominė bomba. Ją fotografavo naujai išrastas aparatas, kuris pagauna patį trumpiausią blyksterėjimą. Bomba matome tik ką pradėdama sprogti. Bokštas dar nenuneštas ir milžiniškas grybas dar neįsauges.

žines tų, kurie pajėgia jausti ir jaudintis dėl žudomų žmogaus, milijonų žmonių. Bet ar jie pajėgs susildyti ir įkaitinti panašiai jaudintis tuos, kurie sėdi Stikliniame Rūme ir kurių daugelis manosi turį turėti ir stiklines sąžines?

M.

Pabaltiečiai gali gauti valdžios darbus

Alto sekretoriatas praneša, kad JAV Kongresas atsižvelgė į Alto kreipimąsi.

83-sis Kongresas, pirmajai sesijai besibaigiant, padarė pabaltiečiams labai reikšmingą pataisą biudžeto įstatymo nuostatose, kurie nusako, kokių valstybių piliečiai už jų darbą JAV valdžios ar jos finansuojamose įstaigose ir įmonėse gali būti atlyginti iš JAV Kongreso skirtų lėšų. Ši patalpa suteikia galimybę ir Pabaltijos kraštų — Lietuvos, Latvijos ir Estijos — piliečiams, turintiems JAVse pastovaus apsigyvenimo teisę, gauti apmokamus valdžios darbus.

Pereitiems biudžetiniams metams priimtas įstatymas buvo nustatęs, kad joks asmuo federalinės valdžios įstaigose ar jos kapitalu operuojamose įmonėse negali būti atlyginamas iš Kongreso skirtų sumų, jei jis nėra: JAV pilie-

tis; asmuo, jau esąs JAV valdžios tarnyboje ir padavęs pareiškimą pilietybei gauti; asmuo, davęs JAV-ėms priesaiką. Šitie apribojimai netaikomi pabaltiečiams Filipinų respublikos ar valstybių, JAV sąjungininkų dabartinėse apsigynimo pastangose. Nei į vieną šių kategorijų neįėjo Pabaltijos kraštų piliečiai.

Su šiais nepalankiais pabaltiečiams nuostatais praktiškai susidūrė Lietuvos Tremtinių Veterinarijos Gydytojų Draugija, kurios dauguma narių dar neturi JAV pilietybės. Kadangi valdžios darbus veterinarijos specialistų pareikalavimas yra didelis, jie kreipėsi į įvairias įstaigas, bet visur gavo atsakymą, kad negali būti valdžios darbamų samdomi, nes nėra JAV piliečiai.

Dėl to Alto Vykdomasis Komitetas ir kreipėsi į Senato ir

(Nukelta į 6 psl.)

Gyvenimas kaip pekloje, po kurią ir mes čia malamės.

Tą popietę negavome paleisti nei vieno šūvio. Zvalgai iš kitų apylinkių taip pat grįžo be "krikšto". Jo sulaukėme tikrai po dviejų savaitių, naktį, kai į mūsų fortą pradėjo lėkti nedidelių patrankelių sviediniai. Stovėjau tada sargyboje, vienam iškištam bokšte. Jo viršus sutrupėjo kaip molio puodynė. Aš kritau žemėn ir nušliaužiau apačion. Ten taip pat krito sviediniai. Aną kroatą, kuris pirmas žadėjo iškulti priešui dantis, nušė į palapinę. Sužeidė nesunkiai. Vėliau jis, kaip velnias, draskydavosi džunglėse, jei užtaikydavo ant tų jo vadinamų "raudonųjų gyvačių."

Kova buvo kieta. Atsimušinėjome patrankomis ir minosvydžiais. Komunistai jau buvo įsiveržę į mūsų amunicijos sandėlius, kai atėjo paspartis — skrajojantieji būriai. Legionininkai tada prasimušė pro vielas ir keliolika raudonųjų paklojo. Kiti buvo apsupti prie amunicijos sandėlių, kuriuos jie labiausiai ir puola. Tarp belaisvių buvo ir vienas vyras, kurį matėme aname kaimelyje. Jis jau namo nebe grįžo — mūšyje jam buvo sutraiškyta krūtinės ląsta.

Puolimas tą kartą buvo vie-

nas iš stipresnių, kaip karininkai pasakojo. Jei pagalba būtų neatėjusi, būtų mus palaidoje, kaip anuos vyrus "Camerone." Čia tas šūkis, iššrašytas legiono vėliavai, mums praverė. Kovojuame už legioną, ne už Prancūziją, kuriai ir savų žemių pakaktų. Tikrai tie vyrai, kurie su komunistais jau susidūrė savam krašte, yra patenkinti, kad Maskvai čia maža dantis. Jie, raudonieji, visur yra tie patys: ir lietuviškame vasarojuje ir kinietiškuose ryžių laukuose.

TOKS yra svetimšalių legionas. Ką aš galiu jums daugiau parašyti? Kovojuame su komunistu, tuo didžioju mūsų tautos priešu, nors ir po legiono vėliava. O apie patį legioną pabaigoje galiu priminti tikrai savo legionininko žodžius, pasakytus mums, kai dar tik įsirašėme su keliais vyrais Afrikoje.

— Kai tu, broliu, pereisi visas tas vietas, pro kurias mes jau pražygiavome, suprasi, kas yra legionas. O jei esi vienas iš tų, kurį jis priglaudė iš gatvės ar nuėmė nuo kartuvių, kurias jau pats sau statei, tau nebus skirtumo, kur tu kaulus paklosi: Indokinijos pelkėse ar Sacharos dykumose. Tave užklos legiono vėliava. (Galas)

JAUNŪJŲ ŽYGLIAI

Dainuok, linksma jaunyste

"Darbininko" Nr. 72 (spalio 6 d.) kolega Studentas, vertindamas "Neries" Stipendijos Fondo skelbtojo rašinio konkurso rezultatus, pastebi, kad "rungtynės gavosi nelygios", ir siūlo, kad "konkursai būtų taikomi tik jaunam "studentui", nes, "kai įsiterpia didesnio išsilavinimo ir net vyresnio amžiaus, tai tuo pačiu pastojamas kelias jaunesniųjų veržlumui bei iniciatyvai."

Taigi kolega Studentas aiškiai nori, kad konkurso dalyvių kvalifikacijos būtų labiau aprėžtos ir galimai vienodesnės.

Pati mintis suprantama. Tačiau, kaip paprastai, yra ir antras lazdos galas. Pirmiausia kyla klausimas, ar apskritai amžius yra tiesiogiai proporcingas išsilavinimui. Tuo galima abejoti. Todėl ir konkurso dalyvių amžiaus ribos nustatymas nebūtinai turi ir jų išsilavinimą suvienodinti.

Tarp pradedančio ir baigiančio universitetą visada bus ir išsilavinimo ir amžiaus skirtumas. Bet negi kol Studentas galvoja, kad konkursas turėtų apsiriboti tik vienu kuriuo kursu?

Be to, dalyvaujant rašinio konkurse, reikia ne tik išsilavinimo, bet ir sugebėjimo išsireikšti raštu.

Kol Studentas turbūt sutiks, kad šiuo atžvilgiu daugumos tikslųjų mokslų studentų sugebėjimai, palyginti su humanitarų, taip pat nesudaro lygių rungtynių sąlygų. Ir jei "Neries" Stipendijos Fondo rašinio konkurse, palyginti, nedaug tebuvo dalyvių, tai ir dėl to, kad tarp studentų nedaug humanitarų. Technikų, medicinų, prekybininkų tarpe tik retas gali ryžtis rungtyniauti su humanitarais, nepaisant savo amžiaus.

Tad, siekiant konkurso dalyvių pajėgumą suvienodinti, to negalima pasiekti vien amžiaus ribos nustatymu. Tekėtų dar ir kitais atžvilgiais dalyvių kvalifikacijos riboti. Bet

ar tai būtų pačiam dalyviui naudinga?

Amžiaus aprėžimas esamos sąlygomis būtų abejotinos vertės ir dėl kitų priežasčių.

JV mokyklos laikuriais atvejais visai nepripažįsta Europoj išeito mokslo.

Pvz. odontologijos, ir kitų mokslų, nedaug teuzskaito. Todėl šiuo metu studentų amžiaus riba savaime darosi platesnė, kaip normalioje padėty. Kai tik JV vidurinį mokslą baigusieji studijuos kolegijose ir universitetuose, ši riba savaime susiaurės. Esamomis sąlygomis kol Studentas, siūlydamas, kad "konkursai būtų taikomi tik jaunam studentui", tuo pačiu siūlo Europoje mokslą ėjusiems ir čia priverstiems jį kartoti atimti galimumą naudotis mokslui siekti bendromis galimybėmis. Ar tai teisinga Ar, atvirkščiai, nereiktų pirmoje eilėje sudaryti sąlygas tiems, kuriet jau yra daugiau ar mažiau lanke ar net baigę Europoje mokslą, tik dėl šio krašto tvarkos priversti jį "kartoti". Nebūtų tikslinga laikyti nuostoliu mokslo siekiančiam jaunimui, jei koks kolega, pvz., Lietuvoje baigęs humanitaras, čia, vėl, nežūrėdamas sunkių sąlygų, siekia aukštojo mokslo pagal šio krašto tvarką.

Argi būtų geriau, kad Lietuvos humanitarai truntytų ir sutruntytų fabrikuose?

Kolega Studentas truputį vienašališkas vyresnio amžiaus studentams ir tuo atžvilgiu, kad jis visai išleidžia iš galvos aplinkybę, kad jaunesnio amžiaus studentai, čia baigusieji vadinamas "high-schools", aukštajam mokslui eiti turi tą pirmąją prieš vadinamą europiečius, kad jiems užtenka tik geras pažymiais baigti "high school" ir dažnu atveju gauna nemokamą aukštąjį mokslą. Tokių jaunų studentų turime nemaža. "Europiečiai" tokios galimybės neturi. Kol Studentas taip pat atrodo išleidęs iš galvos, kad

SAULĖLEIDIS Kennebunk Port. Me.

Nuotrauka Vyt. Maželio

"ATEITIS" PRIMENA VASAROS STOVYKLŲ NUOTAIKAS

Ką tik pasirodė "Ateities" 8 nr., spalio mėn. Jis skirtas didžiųjų ateitininkų vasaros stovykloms paminėti. Viršelis primena Kennebunk Port, Me., romantišką saulėleidžius prie jūros. Marianopolio stovykla paminėta išsamiau stovyklų aprašyme ir 6 nuotraukomis. Studentų stovyklai, įvyksiai Kennebunk Port, Me., pasiskirti keturi puslapiai. Elena

ir bendros materialinės sąlygų jaunųjų apskritai geresnės. Jie čia turi, be retų išimčių, savo tėvų globą ir paramą. Studentų stovykloms rodo, kad kai kurie jų jau sava mašina važinėja. Jų materialinės sąlygos taip pat neskatina juos ir konkurse gausiau reikštis.

Taigi neatrodo pagrįstas teigimas, kad vyresniųjų dalyvavimas konkurse pastoja kelią jaunam veržlumui. Iš to, kad "Neries" Stipendijos Fondo rašinio konkurse tedalyvavo 7 studentai, galima spręsti, kad veržlum apskritai nedaug tebuo.

Studentė

Marijošūtė aprašo stovyklos darbą ir nuotaikas. Didelės nuotraukos (Vyt. Maželio) parodo vaizduoja svarbesnius stovyklos momentus. Prie jų pridėta ir stovyklos himnas, kurį parašė studentė Enata Skrupskelytė.

Trumpai prisimenama ir Kanados ateitininkų stovykla. Ugnė Karvelytė rašo apie "Taikos kelius", kaip Pax Christi sąjūdis rengė kelionę pėsčiom per Vožietiją. Juozas Končius aprašo šešias savaites Lavelyje, kur mokėsi prancūzų kalbos institute.

Ižanginiame straipsnyje Simas Sužiedėlis primena palaimitoją Pijaus pirmosios enciklikos 50 metų sukaktį. Alfa Sušinskas rašo apie didįjį kri-

miną. Antanas Sabaliauskas tęsia supažindinimą su televizija.

Dailiosios literatūros skiltyse randame Elenos Marijošūtės novelę "Nujautimą", Stasės Verbickaitės ir Vilmantos Karečkaitės eilėraščius.

Toliau — sporto skyrius, Krievijos šypsenos su Gražvydo Botyriaus piešiniais, knygų apžvalgos, korespondencijos. Knygų apžvalgoje pirmoje vietoje recenzuojama kun. V. Bagdanavičiaus studija apie šv. Jono Apreiškimą.

Numeryje sutelkta 27 iliustracijų ir vinjetės.

Su šiuo numeriu "Ateities" redakcija papildoma: V. Grajauskaitė, G. Botyriumi, V. Karečkaite.

LIET. STUDENTAI PRANCŪZIJOJE

Paryžiuje. — Šiais metais studentų skaičius pasiliks tas pats, nes pradeda studijuoti nauji, ką tik baigę gimnazijas. Numatoma, kad šiemet Paryžiuje studijuos: Bačkis Ričardas, Baltrušaitis Jonas, Karvelytė Ugnė, Kaširenovaitė Nijolė, Matukaitė Angelika (gilia muzikos studijas), Masiulis Petras, Pabedinskas Lenas. Iš Kanados žada atvykti skulptorė Gaputytė ir dar vienas lietuvis studentas. Šalia jų specialias studijas seka Gailius Pranas (tapyba), Hubneris (muzika), ir Stranckauskaitė Birutė (vaidybą). Iš

Strasburgo kolegijos išvyko stud. Klimas Petras ir žada studijuoti Paryžiuje.

Strasburge. Šiais metais Laisvosios Europos Kolegijoje yra šeši studentai: Brinkis, Jasutyte, Macevičiūtė, Garbaciauskaitė, Ciginskas ir Norikatis. Pastarasis praėjusiais mokslo metais už pažangą moksle gavo kolegijos skiriamą premiją. Tautinėms lietuvių studentų grupės studijoms vadovauja prof. Dr. Jonas Grišius. Šalia kolegijos Strasburge dar studijuoja: A. Aleksandravičius, o Nancy — Ivaškevicius Jonas.

Iš Liet. Studentų Sąjungos veiklos

Lapkričio 27-29 d.d. Clevelande įvyks Lietuvių Studentų S-gos JAV studijų dienos. Jos bandys iškelti šiandienines lietuvių studento problemas ir spręsti jas akademinio rimtumu. Paskaitininkų tarpe pramatyti: A. Sužiedėlis, kuris apžvelgs tremties kryžkelėse atsidūrusio studento kasdienybę iš psichologinio taško ir V. Kavolis kalbės sociologine tema. Kultūriniai ir politiniai klausimai bus rutuliuojami debatų būdu.

Baltų Studentų Federacija turėjo savo Steigiamąjį Kon-

gresą spalio 31 d. Baltic Freedom House patalpose, New Yorke.

"Drauge" įvestas naujas studentų skyrius pasirodysias kas mėnesį.

A. Musteikis ruošia sociologinę doktorato disertaciją New Yorko Universitete. Tema — "Religinės fluktuacijos Lietuvoje reformacijos laikotarpy".

Studentų metraščio leidimo komisijoje dirba T. Nagionis, K. Ostrauskas ir V. Vygantas.

DAIVA NAURAGYTĖ

Ramybė darganoje

Einu. Smulkus lietus pripildo vakarą,
Ir jo drėgmė suvilgo plaukus.
Vėsiams atsidūsėjimais bučiuoja vėjas kaklą,
Ir rodo, reikėtų susigūžt,
Ir pasislėpti nuo lietaus, pastogėn pasitraukus.
Bet neskubu.
Lietus nuplaus man kaktą,
Žibės, užkibės ant blakstienų palaimos ašarom.
Ir mano žingsniai tyliai muša taktą
Senam, bedaliui vėjui; akmeniui šlapiam ir vakarui.
Kažkas pasakė:
Negera žmogui būt vienam, jis liūdi;
Bet aš tą užmiršau, nes man širdis laiminga plaka.
Ir tamsoje tikėtai ramybė glūdi.
Einu, ir nežinau, kodėl taip gera,
Nors aš viena ir be žmogaus,
Tik kartais šaltas vėjas prisiglaus,
O dangūs deimantelių ašaras ant veido beria.

Organizuojama studentų išvyka į Clevelandą

Eilė kolegų iš rytinių pakraščiu mus prašė suorganizuoti grupinę kelionę į Clevelando studijų dienas, rengiamas Liet. Stud. S-gos lapkričio 27-29 d.d., Padėkos šventės savaitgalį šia proga ir tuoj pat pranešti apie savo dalyvavimą centro valdybos sekretoriui: R. Mieželiui, Harvard University, Grad. School of Bus. Adm., Morris Hall B-42, Boston 63, Mass. Kadangi reikia pasamdyti autobusą, dalyviai prašomi išsiskirti 5 dol. avansu.

Kiekvienas kolega-ė, kuriems rūpi lietuviški ir akademiniai reikalai ir kurie nori praleisti neužmirštamą Padėkos šventės savaitgalį savo akademinėje draugijoje, kviečiami pasinaudoti šia proga ir tuoj pat pranešti apie savo dalyvavimą centro valdybos sekretoriui: R. Mieželiui, Harvard University, Grad. School of Bus. Adm., Morris Hall B-42, Boston 63, Mass. Kadangi reikia pasamdyti autobusą, dalyviai prašomi išsiskirti 5 dol. avansu.

Į Clevelando studijų dienas kviečiame visą lietuvišką jaunimą. Negalėdami šiuo metu garantuoti, ar nestudijuojantiems rasi autobusų vietas, prašome betgi visus mūsų bičiulius, kad ir nestudijuojantiems, taip pat registruotis pas CV sekretorių. Pirmas užsiregistravęs — pirmas gaus bilietą.

Liet. Stud. S-gos JAV Centro Valdyba

LIETUVIŲ JAUNIMO KRONIKA

Vyt. Vygantas, pavasarį baigęs Fordhamo universitetą magistro laipsniu, studijavęs psichologiją, dabar ruošiasi doktoratui Illinois valstybiniam universitete Urbanoje.

V. Adamkevičius lietuvių sporto šventėje Chicagoje buvo apdovanotas kaip labiausiai pasižymėjęs sportininkas iš studentų tarpo.

Stud. At-kų Sąjungos Centro Valdyba pasiuntė padėkos laišką vysk. Fulton Sheen, vienam iš geriausių Amerikos kalbėtojų, kuris savo televizijos programoj pailustravo sovietinį smurtą, okupuojant Pabaltijį. Lietuvos laisvės mintis, išreikšta vysk. Fulton Sheen lūpomis, pasiekė dešimties milijonų televizijos auditoriją.

Pax Romana suvažiavime, kuris vyks spalio 31 ir lapkričio 3 d.d. Frieburge i. Br., Vokietijoje, svarstomos tremtinių studentų problemos. Stud. At-kų Sąjunga tame suvažiavime atstovauja Dr. A. Maceina ir J. Medušauskas.

Povilauskas, 19 metų jaunuolis, tremtinys, mokosi New Yorko State Maritime College ir ruošiasi būti laivų inžinieriumi. Mokslas tęsis ketverių metų. Mokiniai yra supažindinami ir su navigacijos instrumentais.

Tautiniai šokiai studentų festivalyje Londone spalio 16 ir 17 d.d. Britų Studentų Sąjunga Albert Hall surengė šokių festivalį, kuriame dalyvavo ir lietuviškas jaunimas. Pažymėtina, kad tautinius šokius kartu su lietuvišiais išmokę šoko ir anglai studentai,

dvi mergaitės ir vienas berniukas.

Rennhofo pilies, kur bus įkurdinta Vasario 16 gimnazija, remonto darbai baigti. Dabar eina tik vidaus valymas.

Iš bendro pilies 1,539 kv. m. ploto klasėms ir mokytojų kambariams numatoma panaudoti 313,5 kv. m. arba 20 proc. Bendrabučio ir auklėtojų butams — 473,33 kv. m., arba 30 proc. Didžioji salė ir biuro patalpos užima 122 kv. m. grindų ploto arba 8 proc. Tiesioginiai nenaudojimo grindų ploto, kaip koridoriai, laiptai, prausyklos, sudaro 630,2 kv. m.

Ričardas Miklovis, Urugvajaus parlamento tarnautojo sūnus, lietuvis, Montevideo "Kreiser" konservatorijoje geriausiai išlaikė pianino egzaminus.

"Visiems, kurie ryžtasi vanagams nudažyti pirštus, pelėdoms papešti pauasius, iš pikčiausių ragavimų kurios šiandien pasaulį baigia paversti šiūstančių ašarų ir neišpasakytų kentėjimų vieta, atimti kiekviena, dar nespėta sudoroti būtytė" —

reikia įsigyti JURGIO JANKAUS

PO RAGANOS KIRVIU

102 p. Kaina \$1.50

Užsakymus siųsti:

DARBININKAS
680 Bushwick Ave.
Brooklyn 21, N. Y.

JAUNIMAS KITUOSE KRAŠTUOSE

Austrijoje katalikų jaunimo organizacija "Jungschar" turi 26,250 narių, kurie yra susiskirstę į 1,545 grupes.

Anglijoje 1948 m. buvo įkurta užjūrio katalikų studentų organizacija. Pradžioje turėjusi tik 50 narių, jau 1951 m. išaugo į 5,000. Šiemet jos narių skaičius siekia per 9,000.

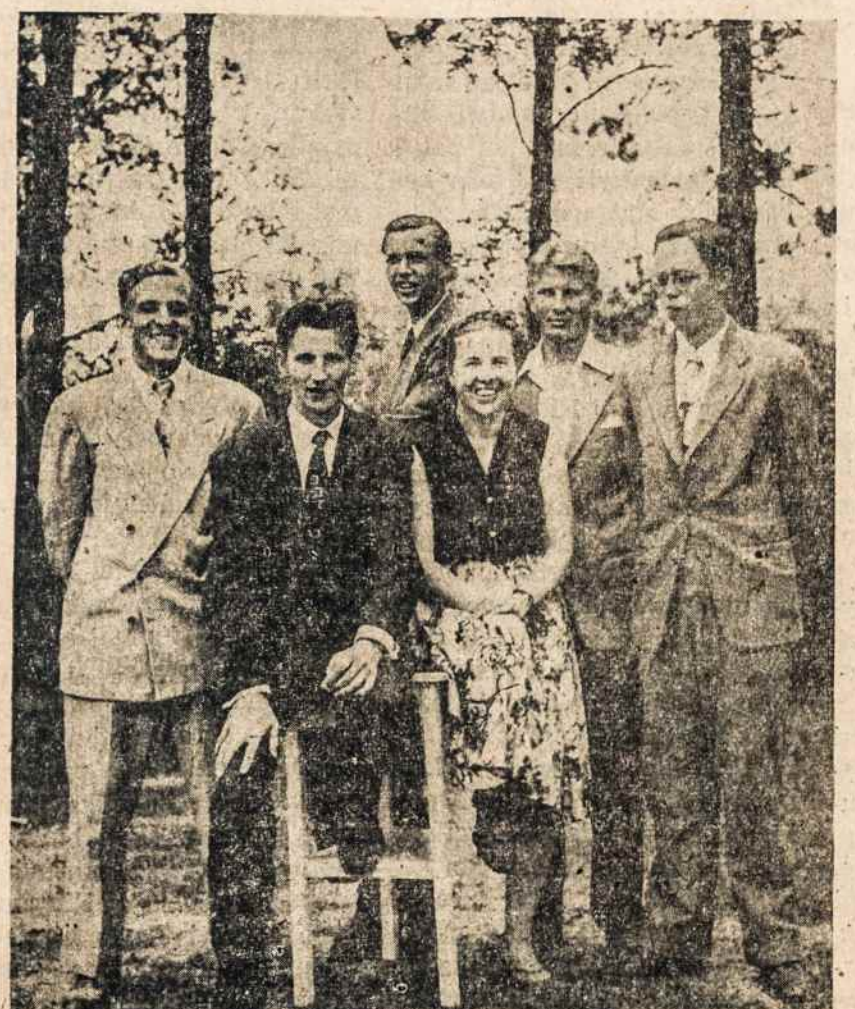
Malezijoje 1938 m. buvo suorganizuota katalikų studentų sąjunga, kuri išvystė plačią veiklą. Sąjungos nariai atsidėję studijuoja religinį gyvenimą, krikščioniškąją kultūrą ir praktišką gyvenimo problemą.

Portugalijoje jaunimo organizacijos daug dėmesio kreipia į kariuomenėje tarnaujančius narius. Su jais palaikomas glaudus ryšys, aprūpinami organizacijų literatūra.

Costa Rica. Šiame krašte yra 16 katalikiškų kolegijų, kuriuose studijuoja 2,500 studentų. Šiemet visi studentai susijungė į tautinę katalikų federaciją, apimančią visas kolegijas.

Vokietijoje, Bremeno mieste, jaunimo taryba pradėjo didelę kovą prieš nepadorią literatūrą, kuri žaloja jaunimą. Sąjūdis susilaukė pritarimo ir vyresniųjų tarpe. Jų pastangomis iš apyvartos ja išimta 60 tūkstančių tokių knygų.

Indijoje katalikai turi 6000 mokyklų, kurias lanko apie milijoną mokinių, tik pusę jų tėra katalikai.

NAUJOJI Stud. At-kų S-gos valdyba (iš k. į d.): K. Keblinkas, K. Kudžina—pirm., R. Kontrimas, R. Somkaitė, J. Dėdinas ir R. Adomaitis (trūksta Ir. Mikulskytės). "Ateities" klisė. Nuotrauka V. Maželio

Tėvas Bernatonis paaiškina

“Vienybėje” Nr. 35 buvo išspausdintas straipsnis “Tėv. Bernatonis ir džiovininkai.” Straipsnyje neteisingai puolamas ir niekinamas tiek daug tremtiniams Vokietijoje nusipelnęs Tėvas Alf. Bernatonis, Vyriausias Lietuvių Sielovados Tvarkytojas Vokietijoje, ir kun. M. (Micas), lietuvių kapelionas Gautingo sanatorijoje. Nujausdamas, kad visi tie priekaištai neturi jokio pagrindo ir yra piktų užkulisinių tikslų pramanyti, savo iniciatyva kreipiasi pas Tėvą Bernatonį, prašydamas paaiškinti ir mano patiek klausimus. T. Alf. Bernatonis, nors nenorom (dėl jam brangaus laiko ir dėl perdidelio priekaištų nerimtumo), vis dėlto teikėsi į pateiktus klausimus atsakyti.

Klaus.: Minėtam “Vienybės” straipsnyje rašoma: “Mums nėra žinoma, kad džiovininkai būtų gavę iš Sielovados pinigų.” Gal galėtumėt, Didžiai Gerbiamas Tėve, bent apytikriai pasakyti, kiek paskutiniams metis sušelpėte ligonius džiovininkus?

Ats.: Greitomis pavartęs perlaidų atkarpas randu, kad 1952 m. buvo persiūsta 880 DM, o šiais metais 1505 DM, neskaitant tų pašalpų, kurios kieno nors vardiniai buvo atsiūstos, prašant, persiūsti, be to, vaistais ir knygomis.

Klaus.: Tamstai ir kun. Miciui priekaištaujama, kad reikalavote pakvitavimų didesniems sumoms, kaip kad duodavote pašalpų. Ar tai yra teisinga?

Ats.: Kas pažįsta kun. A. Micą ir jo pasiūlymą nuo pat pradžių, tarnaujant mūsų vargšams ligoniams, tam nekils jokios abejonės, kad “Vienybėje” jo adresu mestas kaltinimas yra kartu didžiausias šmeižtas. Ir korespondencijoje aiškiai matyti, kad norėjo suklaidinti visuomenę, nutylėdamas dalyko esmę ir siekdamas kažkokių neaiškių tikslų. Balandžio 12 d. asmeniškai aplankiau sanatoriją, atlaikiau pamaldas ir susirinkime pranešiau, kad Romos Kat. Bažnyčia skiria tam tikrą sumą pinigų lietuviams džiovininkams Vokietijoje ir ypač dar esantiems Gautingo sanatorijoje. Atvežiau 2000 DM, iš kurių 1000 DM, nežiūrint jokių konfesijų skirtumo, visiems lygiai buvo išdalinta, kad kiekvienas lietuvis jaustųsi šv. Tėvo ir Bažnyčios neužmirštas. Kiekvienas tuomet gavo po 17,55 DM. Tuo laiku buvo 57 asmenys. Tada dar pasakiau, kad likusius 1000 DM palieku pas kapelioną kun. A. Micą ir kad tie likusieji pinigai yra skiriamai tik labai sunkiais atvejais ir labiausiai pagalbos reika-

MEČYS MUSTEIKIS Vokietija

lingiems. Išvykdamas paraginau ligonius, kad už gautą 2000 DM auką parašytų šv. Tėvui padėkos laišką (be abejo, tokios padėkos pageidavo ir kun. A. Micas), kas komite- to, tur būt, buvo suprasta, kaip pakvitavimas už didesnę sumą. Po poros savaičių iš kun. Mico g a v a u 600 DM su pranešimu, kad 400 DM jau išdalinę paramos labiausiai reikalingiems ligoniams, pridėdamas, kaip visuomet ir individualius pakvitavimus. Drauge pareiškė, kad jis pinigų pas save laikyti daugiau nebenorįs, nes Gautinge esą kai kurie ligoniai neduoda ramybės ir net su pykčiu reikalauja pinigų, neįrodydami ypatingo reikalingumo. Taip pat nusiskundė, kad jam, kaip kunigui, pinigų dalinimo funkcija yra nemaloni. Todėl tuos pinigų aš pats išdalinau kitiems ligoniams, kurių Vokietijoje mes turime virš 400. Iš gautingiečių pirmoji “padėka” pasirodė tik “Vienybėje” piktos straipsnio formoje.

Klaus.: Kiek pagrįstas yra priekaištas, kad šalpa dalinate surišuodami šelpiamuosius ir “gerus ir blogus katalikus” ir t.t.

Ats.: Ir šis priekaištas visiškai nepagrįstas. Gautingiečiai tą geriausiai žino, nes ne tik katalikų nerūšiuojau, bet lygiai šelpiu ir lietuvių protestantus, o sunkesniais ligos atvejais pastaruosius net išimtinai paremdamas, kaip pav. Gautingo ligonį O. G., o per kun. Micą — E. M. ir kit.

Klaus.: Tamstai priekaištaujama, kad gautingiesiems parašėte “grasinantį” raštą “užpykęs” už nepasirašymą didesniems sumoms, kaip kad davėte. Bet iš Tamstos ankstesnių atsakymų jau matyti, kad ir

šis priekaištas neteisingas. Kadangi neparašėte pasirašyti didesnei sumai, tai “už nepasirašymą” negalėjote ir užpykti. Todėl leiskite man paklausti dar vieną ir paskutinį klausimą Kokių tikslu rašėte gautingiesiems minėtą raštą?

Ats.: Rašymo tikslas pakankamai aiškiai matyti iš paties rašto. Mane privertė taip rašyti gautingiečių nesutarimai, jų noras kerštauti ir šmeižtai. Man yra žinoma, kad praeitais metais vieną gautingiečių bylą sprendė PLB Vokietijos garbės teismas, o šiais metais viena byla už šmeižtus vos nepateko į vokiečių teismą! Mano rašto tikslas buvo jus tarpusavy sutaukinti, o kas visa tai kitaip pertiekė spaudai, teatleidžia jam Viešpats, nes nežino ką rašo!

Minėtame “Vienybės” straipsnyje rašoma: “paduodame”, “mūsų pabrakta”, “Mums nėra žinoma” — atseit rašo gautingiečių vardu. Patyriau, kad dauguma gautingiečių minėtu straipsniu yra labai pasipiktinę, todėl nevalia tuos nešvarius tikslus pristemi visiems gautingiesiems — tebūna tai tik “Vienybės” korespondento “nuopelnas”.

Norėtusi dar paminėti, kad kun. A. Micas beveik visą dešimtmetį be jokio atlyginimo nuoširdžiai rūpinasi gautingiečių dvasiniais reikalais, o ne kartą yra parėmęs ir savo paskutiniams centais bei savais drabužiais ar avalyne daugiau paramos reikalingus. Ir jeigu, kaip Tėvas Bernatonis mini, gražino kartą 600 DM neišdalintus, tai matyti, buvo tam labai rimta priežastis.

Gaila, kad “Vienybė” išspausdino tokį nerimtą straipsnį. Spauda turėtų geriau atskirti gerą nuo blogo, kad nepakenktų nekaltiems ir kad be reikalo neerzintų skaitytojų bei visuomenės.

WATERBURY, CONN. A.L.R. Katalikų Federacijos su rengta vakariene J. E. vysk. V. Padolskiui pagerbti. Iš kairės i dešinę: Ona Andriukytė, Nelė Meškūnienė, H. Vasiliauskaitė-Snyder (miesto mayoro žmona), P. Smulskis, vysk. V. Padolskis, P. Smulskienė (vysk. V. Padolskio sesuo), kun. J. Valantiejus, šv. Juozapo lietuvių parapijos klebonas.

VYSK. V. PADOLSKIS LANKĖS WATERBURY, CONN.

Spalio 25 Waterburio lietuvius aplankė J. E. Vysk. Vincencas Padolskis. Septintą valandą ryto atlaikė šv. Mišias šv. Juozapo parapijos bažnyčioje ir pasakė penkis pamokslus.

Vyskupui pagerbti Katalikų Federacija suruošė vakarienę su menine dalimi. Atsilankė per 200 žmonių.

Kalbėjo klebonas kun. Juozas Valantiejus. Jis priminė, kad šv. Juozapo parapijos bažnyčia yra statyta lygiai prieš 60 metų. Jis pagerbė iš vakarieneje dalyvaujančių tarp senus ateivius: Tarailas, Smulskius, choro ved. A. Aleksį ir H. Vasiliauskaitę - Snyder. Pasidžiaugė, kad ir šie ir kiti lietuviai, nors sunkiai dirbdami, gausiom aukom parėmė bažnyčios statybą. Sukūrė daug organizacijų.

A. Aleksis sveikino Katalikų Federacijos ir Amerikos Lietuvių Tarybos vardu. Jis yra abiejų organizacijų Centro Valdybų narys.

J. Valantiejus palinkėjo visiems greit sulaukti nepriklausomos ir katalikiškos Lietuvos.

Dar kalbėjo vakarienės šeimininkė Mag. Karinauskienė, kuri įteikė svečiui vyskupui dovanėlę.

Vysk. V. Padolskis kalbėdamas prisiminė, kad jis Waterbury jau antrą kartą lankosi. Pirmą kartą buvo atvažiavęs prieš 20 metų, taip pat iš Romos, atlankyti savo brolio. Ir tada, būdamas dar klierikas, čia gyveno 3 mėnesius. Jo Ekscelencija palinkėjo Lietuviskam jaunimui gerai išimokslinti ir užimti aukštas ir atsakingas vietas visuomenėje, o kas gali — kvietė atvykti pasisvečiuoti į Romą, lietuvių kunigų seminariją.

Meninėje dalyje pirmiausia pasirodė švilpukai, vadovaujami John Stoks. Jie palinkėjo publikai muzika ir vikriais savo judesiais. Jų spalvotos uniformos darė gražų įspūdį. Parapijos choras, diriguojamas vargonininko A. Aleksio, padainavo keletą dainelių. Solo dainavo miesto mayoro žmona H. Vasiliauskaitė - Snyder, M. Andriukytė, Nelė Meškūnienė ir K. Seliokas, pritariant mišriam chorui. Be to, dainavo vyrų kvartetas, kurį sudarė M. Tomkūnas, J. Muraška, K. Seliokas ir J. Brazauskas. Ąkomponavo A. Aleksis. Du mokiniai padeklamavo po eilėraščių.

Šia proga primintina, kad parapija be bažnyčios turi dar 2 mūrines mokyklas. Jose mokosi 718 mokinių. Mokytojų yra 17 mokytojų, iš jų 15 viešųjų. Beveik visi mokiniai yra lietuvių kilmės. Mokykloje

Reiklinga netoli Hamburgo yra nervų klinika, kur gydomi dypukai. Jų tarpe yra ir lietuvių ligonių: Dr. Antanaitis At. Spogis Stays, Dubauskaitė Teresė ir Rizauskas Juozas. Pastarasis lietuviškai nekalba, nors ir nešioja lietuvišką vardą ir pavardę. Visais ligoniniais rūpinasi ligoninės personalas. Išlaikymą apmoka Hamburgo vokiečių socialinis skyrius. Įvairiomis progomis juos aplanko lietuvių kunigas ir Balfio šalpos pirmininkas iš Hamburgo. Be to, dar kartas nuo karto juos sušelpia giminių iš Amerikos.

Dvi lietuviškos seselės elzbietietės nuo 1945 m. gyvena Delmenhorste; tai sesuo Bonita Zemgulytė ir ses. Petra Augaitytė, 1948 - 1949 m. abi seselės gražiai ir sėkmingai pasitarnavo emigruojantiems lietuviams per Delmenhorstą į Australiją. Šiandien jos dirba tik tarp vokiečių. Sesuo Bonita sirguliuoja ir darbuojasi tik vienuolynų valgykloje, ses. Petra mieste lanko ligonius ir jiems patarnauja. Jos abi yra laimingos, bet būtų dar laimingesnės, jei galėtų daugiau bendrauti su seselėmis lietuvių Amerikoje ar kituose kraštuose. Jų adresas: Schwester Bonita - Schwester Petra, 23, Delmenhorst, St. Joseph Krankenhaus, Wester Strasse, Germany.

mininkė Mag. Karinauskienė, kuri įteikė svečiui vyskupui dovanėlę.

Vysk. V. Padolskis kalbėdamas prisiminė, kad jis Waterbury jau antrą kartą lankosi. Pirmą kartą buvo atvažiavęs prieš 20 metų, taip pat iš Romos, atlankyti savo brolio. Ir tada, būdamas dar klierikas, čia gyveno 3 mėnesius. Jo Ekscelencija palinkėjo Lietuviskam jaunimui gerai išimokslinti ir užimti aukštas ir atsakingas vietas visuomenėje, o kas gali — kvietė atvykti pasisvečiuoti į Romą, lietuvių kunigų seminariją.

Meninėje dalyje pirmiausia pasirodė švilpukai, vadovaujami John Stoks. Jie palinkėjo publikai muzika ir vikriais savo judesiais. Jų spalvotos uniformos darė gražų įspūdį. Parapijos choras, diriguojamas vargonininko A. Aleksio, padainavo keletą dainelių. Solo dainavo miesto mayoro žmona H. Vasiliauskaitė - Snyder, M. Andriukytė, Nelė Meškūnienė ir K. Seliokas, pritariant mišriam chorui. Be to, dainavo vyrų kvartetas, kurį sudarė M. Tomkūnas, J. Muraška, K. Seliokas ir J. Brazauskas. Ąkomponavo A. Aleksis. Du mokiniai padeklamavo po eilėraščių.

Šia proga primintina, kad parapija be bažnyčios turi dar 2 mūrines mokyklas. Jose mokosi 718 mokinių. Mokytojų yra 17 mokytojų, iš jų 15 viešųjų. Beveik visi mokiniai yra lietuvių kilmės. Mokykloje

Reikia manyti, kad jie sugrįš, nes šiemet ir parapijeje mokykloje dirba daugiau seselių. Šeštadieninė vargo mokykla dirba toliau. Pamokas lanko per 50 vaikų iš visokių mokyklų, bet jų daugumą sudaro tremtinių vaikai.

Atėitininkai lapkr. 7 d. 6 v. Hartfordo parapijos mokykloje ruošia jaunimo vakarą su labai įvairia ir linksma programa, šokiais ir bufetu. Susidomėjimas vakaru tiek didelis, kad jau dabar pranešė daug kas dalyvausią iš Waterbury, New York, Stamford, Worcester, Boston ir t.t.

Kristaus Karaliaus paminėjimas praėjo pakilia nuotaika ne tik bažnyčioje, bet ir salėje. Įžangos žodį tarė Dr. A. Šerkšnas, prel. J. Ambotas pradėjo malda ir tarė sveikintinio žodį, Dr. D. Jasaitis skaitė ilgesnę išsamią paskaitą, o Nenortaitė ir L. Jucevičiūtė padeklamavo eilėraščių.

J. L. Gie.

Yra numatyta ateityje sekmadeniais rengti pramogas su paskaitomis. Tam sudarytas komitetas iš Chase ir Rėkaus. Pirmoji paskaita — pranešimas apie Lietuvos laisvinimo problemas — įvyks lapkričio 8 d., 3 val. klubo salėje. Kalbės dr. Br. Nemickas.

šiek tiek mokosi ir nelietuvių, bet yra ir lietuvių vaikų, kurie maža moka lietuviškai arba visai nemoka. Visi dalykai dėstomi anglų kalba.

Seniau buvo mokoma lietuviškai. Bet kai čia gimęs jaunimas susidraugavo su vietinių gyvent. jaunimu, pradėjo sudarinėti mišrias šeimas, o šių vaikų dažniausiai neišmokdavo pakankamai lietuviškai, gi prie jų prisidėjo ir kiti, atpratę namie kalbėti lietuviškai, mokyklon teko įvesti tik anglų k.

Lietuviai turi čia dvi radijo valandėles. Vieną vadovauja Nelė Meškūnienė, o antrai — Dr. M. J. Colney.

Lietuvos laisvinimui waterburiečiai per 10 paskutinių metų suaukojo \$20,000. Šiais metais suaukojo \$2000, praeitais — \$3000.

Jonas Gaidys

WATERBURY, CONN.

LDS, Connecticuto apskrities suvažiavimas įvyksta lapkričio 8, šv. Juozapo par. senosios mokyklos patalpose, Waterbury, Conn. Prasidėda šv. Mišiomis 9 val. už gyvus ir mirusius d-jos narius šv. Juozapo bažnyčioje. Sesijos prasidėda 1 val. p.p. Visos kuopos prašomos prisijusti atstovus, nes bus sprendžiami svarbūs klausimai.

Apskr. pirm. Juozas Bernotas, Sekr. Stefanija Sapranas

HARTFORD, CONN.

Reikia manyti, kad jie sugrįš, nes šiemet ir parapijeje mokykloje dirba daugiau seselių. Šeštadieninė vargo mokykla dirba toliau. Pamokas lanko per 50 vaikų iš visokių mokyklų, bet jų daugumą sudaro tremtinių vaikai.

Atėitininkai lapkr. 7 d. 6 v. Hartfordo parapijos mokykloje ruošia jaunimo vakarą su labai įvairia ir linksma programa, šokiais ir bufetu. Susidomėjimas vakaru tiek didelis, kad jau dabar pranešė daug kas dalyvausią iš Waterbury, New York, Stamford, Worcester, Boston ir t.t.

Kristaus Karaliaus paminėjimas praėjo pakilia nuotaika ne tik bažnyčioje, bet ir salėje. Įžangos žodį tarė Dr. A. Šerkšnas, prel. J. Ambotas pradėjo malda ir tarė sveikintinio žodį, Dr. D. Jasaitis skaitė ilgesnę išsamią paskaitą, o Nenortaitė ir L. Jucevičiūtė padeklamavo eilėraščių.

J. L. Gie.

Yra numatyta ateityje sekmadeniais rengti pramogas su paskaitomis. Tam sudarytas komitetas iš Chase ir Rėkaus. Pirmoji paskaita — pranešimas apie Lietuvos laisvinimo problemas — įvyks lapkričio 8 d., 3 val. klubo salėje. Kalbės dr. Br. Nemickas.

IŠ VISUR

• Kun. Pijus Kirvelaitis, miręs Chicagoje spalio 25 d., iškilmingai palaidotas šv. Kazimiero kapinėse spalio 28 d. Gedulingas šv. Mišias už velionį atlaikė vysk. V. Padolskis, pamokslą pasakė vysk. V. Brizgys. Laidotuvėse dalyvavo dar apie 40 kunigų ir didelė minia žmonių. Kun. P. Kirvelaitis buvo atvykęs iš tremties. Lietuvoje jis buvo vikaru ir mokyklų bei kariuomenės kapelionu. Yra parašęs visą eilę vadovėlių. Mirė tesulaukęs 57 metų. Paskutiniu laiku kunigo pareigas ėjo prie šv. Kristinos bažnyčios Chicagoje.

• Dr. J. Zubkus, ausų ir gerklės ligų specialistas, profesorius, Lietuvoje turėjęs didelį pasisekimą, nors dar buvo visai jaunas, mirė Chicagoje spalio 27 d., širdies smūgio ištiktas. Paskutiniu laiku jis dirbo prie šv. Kryžiaus ligoninės. Vokietijoje labai sėkmingai dirbo tremtinių stovyklų ligoninėse.

• Dr. A. Vališkis, baigęs Hannoverėje, Vokietijoje, veterinarijos mokslus, dabar gyvenęs Chicagoje, organizuoja rėmėjus Hanoverio vargo mokyklai parentui išlaikyti.

• Girardville, Pa. lietuvių dienos komitetas: pirm. kun. M. Daumantas, garbės pirm. kun. P. Česna, išdin. kun. K. Rakauskas, kun. J. Klimas, kun. L. Pečiukevičius, kun. J. Lukšys ir kun. J. Čeponis, susirinkę Scrafford's viešbutyje, visą lietuvių dienos peną — 2,100 dol. padalino į tris dalis, t. y. po 700 dol. šiems seserų vienuolynams: šv. Kazimiero, šv. Pranciškaus ir Nukryžiuotojo Jėzaus. Lietuvių dienos komiteto sekretorius kun. J. Neverauskas dėl ligos posėdyje nedalyvavo, bet sveiksta ir žada tuoj grįžti į savo pareigas Girardville, Pa.

• Pittsburge spalio 26 d. buvo paminėta Jungtinių Tautų diena. Minėjime pasirodė tarp kitų tautų ir lietuviai su savo tautiniais šokiais kuriuos žiūrovai labai šiltai priėmė. Lietuviams vadovavo V. Jucevičius ir F. Petkevičius.

• Londone Lietuvių Namuose spalio 25 d. įvyko metinis D. Britanijos Lietuvių Sąjungos suvažiavimas. Posėdžiuose dalyvavo V. Balickas, pavaduojąs sergantį ministrą B. K. Balutį, ir DBLS garbės narys Harrisonas.

• A. Kuprevičius, pianistas, grįžęs iš JAV į Argentiją, jau vėl keliauja su koncertais po Pietų Ameriką. Pavasarį jis atsikels į JAV.

• Urbanoje, kur yra Illinois valstybės universitetas, studijuoją ateitininkai įsikūrė draugovę ir išrinko valdybą, kurią sudaro: E. Vitkus, L. Lunytė ir V. Užgiris.

• Hamiltone, Kanadoje, veikia vyskupo Valančiaus šeštadieninė mokykla, kurioje mokosi apie 120 vaikų. Mokyklai vadovauja J. Mikšys, viso yra šeši mokytojai.

GRAZI MŪSŲ LIETUVA

Jos grožį, nepaprastai ryškiai išskleia PULGIO ANDRIUSIO plunksna premijuotame veikale

ANOJ PUSEJ EŽERO

101 p. Kaina \$1.50

Gaunama:

DARBININKAS

680 Bushwick Ave.

Brooklyn 21, N. Y.

KNYGA KIEKVIENAI ŠEIMAI

Kun. Dr. Jono Gutausko

Vaiko Dievas ir religija

Religinis vaiko auklėjimas ryšium su jo dvasine raida

I dalis: vaiko kelias į pasaulį — dvasinis ir fizinis vystymasis;

II dalis: vaiko kelias į religiją — religinis brendimas;

III dalis: religinis vaiko auklėjimas šeimoje ir mokykloje;

IV dalis: ypatingieji religinio auklėjimo uždaviniai. Knyga tėvams, mokytojams ir tiems, kurie domisi vaiko psichologija.

328 ir VIII psl. Kaina \$3.

Užsakymus ir pinigus siųsti:

Spaudos B-vė "Ziburiai",

941 Dundas St. West,

Toronto, Ont., Canada

LOS ANGELES, Calif., 9 savaičių vaikas sunkiai susirgo polio liga. Gydytojai sako, kad tokio atvejo dar nebuvo, kad toks mažas kūdikis tebesilaiko gyvas ir yra vilties jam pagyti.

LIETUVIŲ TAUTAI GELBĖTI

Saukiamas visuotinis JAV lietuvių kongresas Chicagoje

Kada 1940 m. birželio 15 d. nuo Šventosios, Palangos, Kybartų iki Vištyčio staiga nusileido geležinė uždanga ir Lietuvą su jos gyventojais aklinau atskyrė nuo Vakarų, atrodė, niekas jais nebesirūpins, jų vargai, kančios ir aimanos niekam nebus žinomi; jų pagalbos ir teisybės prašys saukimas nepasieks laisvojo Vakarų pasaulio, ypač JAV, kur yra ketvirtadalis lietuvių tautos, o tautos kamienai Nemuno žemupy bus lemta pamažu išnykti, užmirštam laisvojo Vakarų pasaulio sąžinė ir teisingumo.

Bet Amerikos lietuviai, kurie jau buvo surinkę šimtus tūkstančių parašų anomis Lietuvos prisikėlimo dienomis ir kreipėsi į Amerikos prezidentą prašydami, kad ši didžioji šalis pripažintų Lietuvos nepriklausomybę, kurię pirmiausia Nepriklausomybės metais savo gausiomis aukomis prikėlė Lietuvą iš griuvėsių, kurių garbingi atstovai lakūnai Darius ir Girėnas pakilo oro žygin per Atlantą, kad stipresniais dvasiniais ryšiais sujungtų abiejose Atlanto pusėse gyvenančius brolius lietuvius, ten okupuotoje Lietuvoje raudonajam terorui kasdien vis žiauriau siaučiant, 1940 m. spalio 15 d. į Washingtoną pasiuntė dešimtį veikliausių savo atstovų, kurie, nuvykę į Baltuosius Rūmus, prezidentui Rooseveltui įteikė memorandumą pavergtos Lietuvos reikalais ir iš prezidento gavo užtikrinimą, kad Lietuva vėl bus laisva. Laisvojo Vakarų pasaulio sąžinė ir teisingu-

Lowell, Mass.

D.L.K. Vytauto Klubo patalpų remontas baigtas ir viešas atidarymas įvyks lapkričio 15 d. 3 v. p.p. Klubo nariai ir apylinkės lietuvių kviečiami dalyvauti. Atidarymas pramatomas iškilmingas. Šv. Juozapo par. choras išpildys programą. Užkviesta taip pat daug garbingų svečių iš apylinkės miestų bei kitų klubų bei organizacijų atstovai. Vietas reikia iš anksto rezervuoti.

Klubo patalpos dabar Erdvios, jose gali sutilpti 500 žmonių. Lowelliečiai savo atnaujintu klubu gali didžiuotis. Primenama visiems klubo nariams, kad metinis jų susirinkimas įvyks lapkričio 8 d. 1:00 v. p.p. Dienotvarkėje pramatomas klubo stybos komiteto pranešimas ir 1954 m. naujosios valdybos rinkimas.

Vyt. Ramanauskas

MELSKIS SU BAŽNYČIA

Visų sekmadienių ir didesniųjų švenčių mišių maldas lietuviškai ir kitų daug maldų bei giesmių rasi maldaknygėje

Būk mums malonus

Parėngė

PREL. F. BARTKUS
413 pusl. Kaina \$2.00

Užsakymus siųsti

DARBININKAS
680 Bushwick Ave.
Brooklyn 21, N. Y.

Lietuvos Vyčių Radijo Programa

Transliuoja iš stiprios radijo stoties WLOA, 1550 kcykocles
KIEKVIENA SEKMADIENI — nuo 1:30 iki 2:00 val. Jei norite
šioje radijo programoje iškeltis, kreipkitės adresu:
KNIGHTS OF LITHUANIA W O A
BRADDOCK, PA.

mas, ačių Amerikos lietuviams, atsistojo pavergtos Lietuvos pusėje.

Toji atmintina 1940 m. spalio 15-ji yra laikoma Alto įsisteigimo data, to paties Alto, kuris iki šios dienos, apjungęs visas lietuvių patriotines sroves, tebeveda energingą kovą už Lietuvos išlaisvinimą, kuris daug darbų nuveikė ir savo pasiektais laimėjimais, ypač Kersteno rezolucijos pravedimu, įrodė ne tik mums, bet ir kitiems, kad mes esame politiškai stipri grupė, kovojanti ir laiminti klausimuose, kurie mums atrodo yra svarbūs Lietuvai ir šiam kraštui.

"Kova eina ir artėja į lemiančią fazę. Pusiaukelėje sustoti negalima! Vakarai stipriai savo jėgas laisvei, teisei ir teisingumui nuo bolševizmo apginti. Mums reikia dar didesniu vieningumu tęsti kovą iki galutinės pergalės." — rašoma viename iš Alto biuletenių. Taigi prieš akis nauji įvykiai, akylus budėjimas ir darbai. Pademonstruoti nepalaužiamą organizuotos patriotinės Amerikos lietuvių visuomenės nusistatymą visomis išgalėmis siekti, kad lietuvių tauta būtų išgelbėta nuo sunaikinimo, pareikšti padėką JAV Atstovų Rūmams ir jo vadams už Kersteno rezolucijos priėmimą ir prezidentui Eisenhoweriui bei valstybės sekretoriui už jų paramą rezolucijoje išreikštam Alto sumanymui, apsvaistyti planus tolimesniems žygiams šio krašto valdžioje ir visuomenėje prieš Lietuvos pavergėjus, sutelkti daugiau lėšų kovai dėl Lietuvos laisvės — šitokiems tikslams lapkričio mėn. 27 ir 28 d. Chicagoje Amerikos Lietuvių Taryba šaukia visuotinį Amerikos lietuvių kongresą.

Istorija aiškiai rodo, kad sunkiomis ir reikšmingomis Lietuvai dienomis lietuvių moko vieningai susitelkti kruvon, atkakliai siekti užsibrėžto tikslo, nesiskaitydami net su aukų dydžiu. Ir šios dienos yra svarbios ir reikšmingos. Juo daugiau mūsų patriotinės organizacijos, draugijos ar sambūriai pasius atstovų į visuotinį Amerikos lietuvių kongresą, juo jis bus reikšmingesnis ir svarnesnis, juo toliau ir aukščiau pasklis mūsų vieningas balsas. Ir pinigai, kaip toji parako ugnies kautynių lauke, būtinai reikalingi Lietuvos laisvinimo darbai tęsti. Tėvynė Lietuvos laisvės labui atidavė partizanų ir kankinių kraują, vargšai lietuvių kolchozininkai, dalindami sū vokiečiams pabėgėliais ir belaisviais paskutinių duonos kąsnu, atkreipė Vakarų Europos gyventojų akis į pavergtą Lietuvą ir, lyg atpildą už anų kraują ir aukas, visos

PITTSBURGH, PA.

Ne 33, o tik 3!

"Darbininko" 78 nr. rašant apie šv. Kazimiero lietuvių parapijos vargonų pašventinimą, kaip nurodo mums iš Pittsburgho buvo įkišta "labai bauri klaida." Buvo parašyta, kad vargonų įrengimas truko 33 mėn., o ne 3. Skirtumas, žinoma, didelis. Už tą neapsižūrėjimą, "Darbininko" redaktorius atsiprašo ir šv. Kazimiero parapičių, kurie "juokiasi iš tokio parašymo" ir kleb. kun. Magno Kazėno, kuris "pyksta"...

organizautos patriotinės lietuviškosios visuomenės vardu. Alto vadai nuolatos beldžiasi į pasaulio sąžinę, prašydami nepamiršti kenčiančios Lietuvos; jie iškovojo reikšmingą Kersteno rezoluciją ir toliau dirba svarbų Lietuvos laisvinimo darbą tame krašte, kuris tik gali suteikti laisvę ir nepriklausomybę Lietuvai. O mūsų suaukoti pinigai parems ir įgalins tęsti Lietuvos laisvinimo pastangas iki pergalės, iki lietuvių tauta bus išgelbėta iš bolševikinės vergijos. V. B.

GRAŽIOS KRISTAUS KARALIAUS MINĖJIMO IŠKILMĖS

Sekmadienį, spalio 25, šv. Kazimiero lietuvių bažnyčioje buvo šv. Valanda.

Jo Eksc. Vysk. Joseph M. Mueller pasakė šventei pritaikytą pamokslą. Ta proga Jo Eks. suteikė 41 parapijos vaikų ir daliai konvertitų Sutvirtinimo Sakramenta.

Lietuviškai gražų pamokslą pasakė kun. kleb. J. Jusevičius iš Omahos, Nebr. Be to, Kristaus Karaliaus minėjime ir Sutvirtinimo iškilmėse dalyvavo generalinis vikaras prel. E. J. Smith gimnazijos direktorius

Pabaltiečiai...

(Atkelta iš 3 psl.)

Atstovų Rūmų biudžeto komisijas, prašydamos pakeisti atitinkamą paragrafą, kad į valdžios tarnybon samdytinų asmenų skaičių įeity ir Pabaltijo kraštų piliečiai.

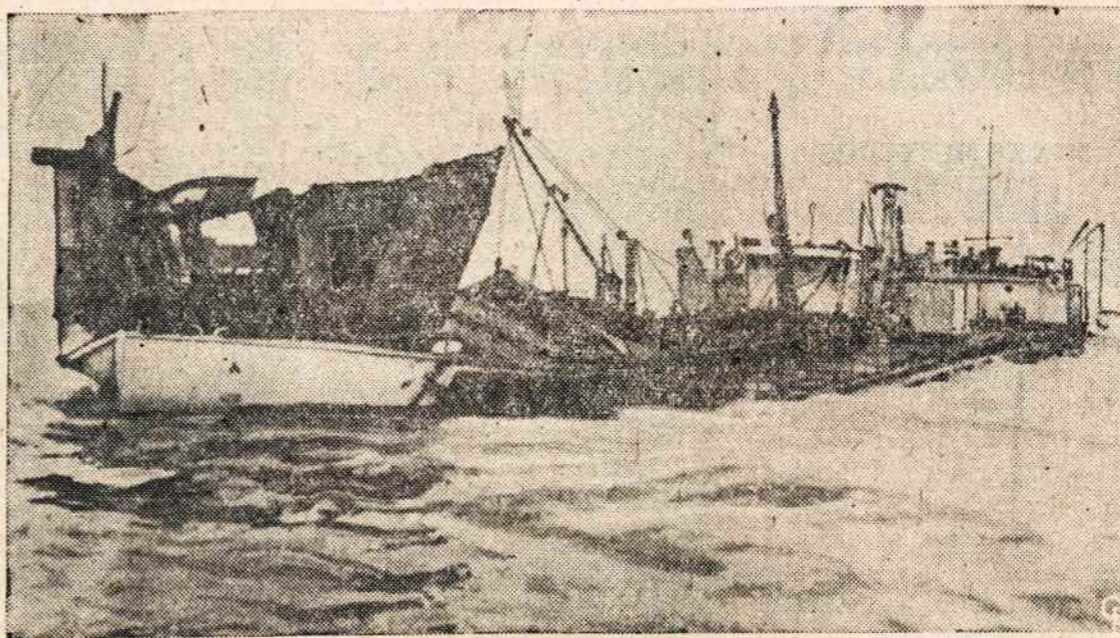
Dabar paaiškėjo, kad į Alto prašymą atsižvelgti. Šiems biudžetiniams metams priimtas įstatymas Public Law 207, vadinamas biudžetinio įstatymo papildiniu (Supplemental Appropriation Act), sekcijoje 1302, sako, kad iš Kongreso biudžeto negali būti atlyginamas asmuo, jei jis nėra: JAV pilietis; asmuo, jau esąs valdžios tarnyboje ir padavęs pareikšimą JAV pilietybei gauti; asmuo, davęs JAV priesaiką, arba įstatymo keliu iš Pabaltijo kraštų į JAV nuolatiniame apsigyvenime įsileistas sve-timšalis.

Tuo būdu dabar ne tik veterinarijos gydytojai, bet ir kitų profesijų asmenys, nors dar ir nespėję gauti JAV pilietybės, gali ieškoti darbų valdžios įstaigose ar įmonėse.

Padaryta pataisa reikšminga ir politiniu atžvilgiu, nes Lietuvos, Latvijos ir Estijos piliečių teisės šio įstatymo prasme suligintos su JAV sąjungi-ninkų piliečių teisėmis.

MRS. R. ANDERSON iš Chicago buvo pagrobta, bet po dviejų dienų policija ją surado ir pristatė namo pas vaikus. Ją buvo pagrobęs jos vyro bendradarbis.

MICHIGANO EZERE, prie Chicago, susproguo žibalo baidokui, vienas įgulos narys užmuštas ir 10 sužeistas.

prel. E. Kevane, dieceizijos laikraščio redaktorius prel. Edward Vollmer, kun. L. Musteikis, kun. P. Zakaraukas ir kiti Sioux City klebonai.

Pilna bažnyčia buvo žmonių. Buvo atvykę žmonių net iš kitų parapijų pasižūrėti naujai išdažytos bažnyčios ir dalyvauti Sutvirtinimo Sakramen-to iškilmėse.

Vysk. J. Mueller labai gražiai atsiliepė apie kun. kleb. B. Morkūno veiklą. Mat, po dviejų metų kun. S. Morkūno neuilstamo pasiaukojimo ir intensyvaus darbo, vyskupas nebegalėjo pažiūti bimirštančios šv. Kazimiero parapijos veido. Trys kart daugiau žmonių bažnyčioje. Ateina amerikonių iš kitų parapijų į šv. Kazimiero bažnyčią. Per 2 metus išmokėta vyskupijai \$21.000 skolos. Sumokėta \$4.000 vyskupo paskirtas mokesčiai naujai kunigų seminarijai statyti; atremontuota parapijos salė;

įvesta į bažnyčią gazo apšildymas; atnaujinta klebonija ir pagaliau meniškai išdekoruota bažnyčia, įdėta puikūs, ką tik gauti iš Belgijos kristaliniai žirandoliai, baigiami dirbtį moderniški 25 vitražai ir visa eilė atlikta kitų pagerinimų.

Generalinis vikaras pažymėjo, kad kun. S. Morkūnas per labai trumpą laiką padarė šv. Kazimiero parapijoje didelį perversmą ir neįtikėtinai stebėtinų dalykų. Jis pasakė, kad dabar šv. Kazimiero lietuvių parapijos nebegalima pažiūti: čia viskas nauja meniškai, visur pavyzdinga tvarka.

Nuo kun. S. Morkūno atvykimo į Sioux City šv. Kazimiero parapijoje, mažytės neturtiškos parapijos vardas pasidarė didelis ir garbingas ne tik lietuvių, bet ir kitataučių akyse.

Kun. klebonui talkininkauja veiklus komitetas, į kurį įeina Antanas Miežis ir Frank Grimoskas.

Kearny kuriama lituanistinė mokykla

Kearny LB apylinkė, muz. Alg. Kačanausko vadovaujama, dar šiemet, nors ir pirmuosius žingsnius žengdama, nusistatė atlikti eilę svarbių kultūrinių reikalų. Vienas svarbesniųjų yra lituanistikos mokyklos Kearny įsteigimas.

Nors čia iš seniau veikė Newarko Aušros Vartų šeštadieninės mokyklos skyrius, bet praktiškai tati buvo nepatogu. Šiandien Kearny LB iniciatyva įsteigiama šava lituanistinė mokykla. Jos glėbėjū sutiko būti Kearny-Harrisono Sopolingosios Dievo Motinos parap. klebonas kun. L. Voicekuskas.

Patalpos, mokslo priemonės ir kt. jau baigiama parūpinti. Mokslo planas netrukus bus sudarytas. Lėšos, kurios bus reikalingos mokyklai, sutiko duoti kleb. kun. L. Voicekuskas.

Ta proga reikia paminėti kleb. kun. L. Voicekausko didelę meilę savajai kultūrai. Nedvejodamas jis mažina savo kuklias pajamas, skirdamas mokyklai ir aukodamas daug laiko ir triušo visiems kitiems mokyklos reikalams. Jei šiandien kleb. kun. L. Voicekuskas yra begalo užimtas naujos bažnyčios statymo reikalais, tai pasižadėjimas būti šios mokyklos pilnu rėmėju yra tikrai didis pavyzdys, kaip reikia pasiaukoti savajai tėvynei ir jos kultūros puoselėjimui. J. M.

Seserys dėkoja

Pittsburgh, Pa. — Lietuvių diena, ruošiamą jau 39 metai Schuykill apylinkės lietuvių paremti seserų vienuolynus, šiais metais buvo gana sėkminga ir kiekvienam lietuvių vienuolynui davė pelno po 700 dol. Šv. Pranciškaus seserys išreiškia nuoširdžią padėką rengėjams, labiausiai kunigams: pirm. kun. M. Damauntui, Girardville, Pa., sekr. kun. J. Neverauskui, ižd. kun. C. Rakauskui, New Philadelphia, Pa., spaudos ir radijo vedėjui kun. J. Ceponiui, Kulpmont, Pa., kun. J. Klimui, Shamokin, Pa., kun. J. Lukšui, Shenandoah, Pa., kun. L. J. Pečiukevičiui, Mahanoy City, Pa. Be to, garbės nariams ir steigėjams prel. S. Dobiniui ir kun. P. C. Čėsnai. Šios lietuvių dienos atsiekia savo tikslą: suartina lietuvius ir paremia lietuviškų įstaigų darbą. Giliai įvertindama kunigų ir apylinkės lietuvių dosnumą, Motina M. Loyola visų šv. Pranciškaus seserų vardu dėkoja visiems prisidėjusiems aukomis ir darbu ir linki gausios Dievo palaimos bei prisimena geradarius savo maldose. M. M. A.

TELEPHONE-
DEARBORN 2-0819
TO PLACE
HELP WANTED ADS.
ASK FOR AD TAKER

Help Wanted Male

RANKINIAMS PIŪKLAMS GALASTI

prityrę arba neprityrę vyrai. Aukštas atlyginimas geriems vyrams. Nuolatinis darbas, apmokamos atostogos ir šventės.

Kreiptis asmeniškai:
CENTRAL SAW WORKS
445 N. Damen

STEADY JOBS TOP WAGES FOR

TOP MEN SAUSAGE STUFFERS

and BENCH MEN

D. P'S WELCOME
Lithuanian Speaking
Co-Workers
INTERNATIONAL
SAUSAGE CO.
2512 S. Western Ave.
Vir 7-7170

Help wanted Female

MOTERYS

5 ASSEMBLERS
atlikti lengvus
MONTAVIMO DARBUS,
kaip tai:
operuojant suspausto oro
prietaisais sukti vinis,
lengvas pakavimas ir kt.
Teikiama daug
kompanijos beneficijų.
Patogus privažiavimas.

Kreiptis asmeniškai į įstai-gą:

Mall Tool Co.

7774 South Chicago Ave.

MAIDS

FOR HOTEL WORK
No experience necessary
Steady employment —
6-day week, if possible.
5-hour day.
Excellent hourly rate plus
one meal.
Call Yards 7-5580
from 9:00 a.m. to 5 p.m.
or apply at

STOCK YARD INN
4178 S. Halsted St.

Help Wanted

COMPTOMETER
OPERATORS
STENOGRAPHER
ACCOUNTS
RECEIVABLE CLERK
Experienced or will train
Excellent working conditions
Permanent positions
5-day week
Good starting salary
plus many employee benefits
Elevated, Bus and Surface Lines
practically to door
Apply
AVILDSEN TOOL
& MACHINE, INC.
322 S. Green St.

Help Wanted Male

DOUGLAS FURNITURE CORP. PRODUCTION LINE INSPECTOR

Has immediate openings for
Some experience desired — will train further
Steady employment — Good wages
Automatic increases — Overtime available
Hospitalization and Insurance
Paid Vacations and Holidays

See MR. GREEN — Reliance 5-0500

5555 WEST 65th STREET

WAREHOUSE MEN

NOT OVER 50 YEARS OF AGE
Some experience desirable. Preferably in paper industry. Guaranteed 52 week work per year. Five day week. One and one half over 40 hours. Excellent starting rate. Union scale. Free hospitalization. Surgical expenses, and life insurance. Paid holidays and vacations.

Call or see Mr. Luedtke, WAbash 2-2525
8:30 to 5:00 P.M. Saturday until 12:00 Noon.

CARPENTER PAPER CO.

723 SOUTH WELLS — 1st FLOOR

SPORTAS

SPORTAS PASAULY

Vienas iš greičiausių vyrų Europoje Heinz Fuetterer, vokiečių, septynią kartą šio sezono metu išbėgo 100 metrų per 10,4 sek.

FIFos rinktinė, ruošdamasi rungtynėms prieš Anglijos rinktinę, sužaidė pasiruošimo rungtynes su Ispanijos meistrų FC Barcelona ir nugalėjo Ispanijos dominuojantį klubą 5:2.

Lenkas Šildo šiomis dienomis ietį numetė 80.15 m. Tai tik 25 cm mažiau pasaulinio rekordo. Ši pasekmė reiškia naują Lenkijos ir Europos rekordą.

Cekoslovakijos futbolo rinktinė turėjo auksinę progą nugalėti garsiuosius vengrus, nes Vengrijos sporto vadovybė garsiajam Kocsis dėl netinkamo elgesio uždraudė laikinai žaisti Vengrijos rinktinėje. Tačiau čekai progos neišnaudojo, jie rungtynes pralaimėjo 1:5. Garsus vengrus Puskas pasiekė 3 įvarčius.

Vengrijos žaidėjo kokybę pavaizduoja ir šis faktas. Tą pačią dieną išstatė dar 3 rinktinės, kurios žaidė tarpvalstybines rungtynes. Vengrijos B komanda išsikovojo lygiąsias prieš Bulgarijos pirmąją rinktinę 1:1, Vengrijos D komanda įveikė antrąją bulgarų komandą 3:2, G komanda nugalėjo Čekoslovakijos B komandą 2:1.

Rudeninio festivalio teniso turnyre Virginijoje Vice Seixas finale nugalėjo Tony Tarbert per 2 setus. Tuo Seixui pavyko revanšas prieš Tarbert, kuris laimėjo Amerikos pirmenybes, nugalėdamas Seixas.

New Yorko Giants beisbolo komanda išvyko į Japoniją sužaisti eilę parodomųjų rungtynių. Sužais 14 rungtynių.

GEN. DEAN (dešinėje), trejus metus išbuves komunistų nelaisvėje, su savo sūnumi žiūri futbolu rungtynių. New Yorke jam buvo surengtas iškilmingas priėmimas.

Fordo automobilius vis daugiau perka

L. W. Smėad, generalinis Fordo pardavimų skyriaus vedėjas, pranešė, kad per pirmuosius 1953 devynius mėnesius buvo parduota automobilių daugiau negu 1952 metais.

Rugsėjo mėn. parduoti 815, 198 keleiviniai automobiliai, kai per visus 1952 tebuvo parduota tik 747,839. Panašiai yra ir su sunkvežimiais, 202, 236 per 9 mėnesius prieš 191, 671 per praėjusius metus.

Visame krašte kasdieninis

Europos vadovaujant televizijos sluogsniai šiomis dienomis suvažiavę svarstė klausimą, ar bus galima per televiziją perduoti kitų metų įvykstančias pasaulines futbolo pirmenybes į visas Europos valstybes.

P. V.

pareikalavimas auga nuo pat 1930 ir Fordo pardavėjai praneša, kad vartotų automobilių pareikalavimas šiais metais taip pat labai didelis.

Iš visur pranešama, kad Fordo gaminiai išgraibstomi ir nespėjama pagaminti, ypač kai kurių modelių. Bendras 1953 metų Fordo automobilių ir sunkvežimių pardavimas priartės prie 1950 metų skaičiaus, kurie skaitomi rekordiniai po kariniu laiku. (Skelbimas)

Kad būtų linksmiau —

Urugvajus, pietinėje Amerikoje, pasižymi sena ispaniška kultūra. Žmonės gana nuširdūs. Vienintelė jų silpnybė — tai įkyrus ir perdėtas gyrima-

Ivairios žinios

Senio valanda 5 kartus trumpesnė kaip vaiko

Laiką matuoja laikrodžiai, bet ji matuoja ir žmogaus jausmas. Pastarasis matas labai netikras ir nevienodas. Žmogui, kuris dirba ką įdomaus, laikas praėina greičiau. Laiko pergyvenimui atsiliepija taip pat žmogaus sveikata, amžius, lytis. Žmonės, kurie turi aukštą kraujo spaudimą, laiką pergyvena greičiau. Vienas amerikiečių žurnalas pranešė bandymą su sergančiu cukralige. Jis praleido ligoninėje šešias dienas, bet jautėsi, lyg būtų praėjusios tik trys dienos. Jei su tokiu pacientu kalbėsi valandą, jam rodysis, jog esi kalbėjęs tik ketvirtį valandos.

Seniems, turintiems apie 60 metų, atrodo, kad laikas eina penkis kartus greičiau, nei vaikui. Esą tai dėl to, kad vaikas per tą laiką daug daugiau patiria reiškinį ir turi pergyvenimų nei suaugęs. Ne be reikalo taip sunku vaiką ilgai vienoj vietoj sulaikyti užsiėmus. Kur jis išbuvo vieną valandą, jis turi pergyvenimų tiek, kaip senis išbuves kelias valandas. Moterims laikas praėina greičiau nei vyrams. Sveikam valandos eina greičiau nei ligoniui.

Gydytojai mano, kad toks laiko pergyvenimas atitinka žmogaus organizmą. Žaizda, kuri 60 metų žmogui užgyja per tris mėnesius, jaunuoliui užgyja per mėnesį, o 16 metų vaikui per porą sa-

vačių. Taigi laikas pergyvenamas atvirkščiai proporcingai organizmo gajumui.

Kelionė į mėnulį per 49 valandas

Salzburgo inžinierius Rudolf Nebel, kuris domisi tarpplanetiniu susisiekimu, mano, kad jau 1962 metais bus galima keliauti į mėnulį. Jis apskaičiavo, kad kelionė, pasilinsint tarpinėje stotyje tarp žemės ir mėnulio — kabančioje saloje — užtruksianti 49 valandas ir 38 minutes.

Jau 12 metų, kai visi klauso "LIETUVOS Atsiminimų" RADIO VALANDŲ kurias yra transliuojamos ŠEŠTADIENIAIS iš New Yorko stoties WEND 1330k-107.5m DIREKTORIUS **Johanas J. STURAS** asistuoja Alf. PETRUIŠ 1264 WHITE ST. HILLSIDE, N. Y. Tel. WA 6-3325.

Business Oppor-

PARDUODAMA laikrodžių taisymo ir brangenčių krautuvė geroje judėjimo vietoje — netoli subvejaus, apsipirkinėjimo srity. Apšukrus gali gerai verstis. Isteigta prieš 11 metų. Parduodama prieinama. Sank savininką savaitės dienomis nuo 10 ryto iki 2 popiet MU 4-9896, šešt. ir sekm. tel. LU 7-4328.

Help Wanted Female

PRIMEJA - MOGLIUOTOJA, reikalinga skalbyklai, prityrusi. Nuolatinis darbas. Kreiptis: ULster 4-1600 Mrs. Beckman

EMPLOY AGENCIES

NAMŲ RUOŠOS DARBAMS SIGLOMI ŠIE PUKŪS DARBAI

VIREJOS - KAMBARINĖS PRIEMĖJOS - BENDROS NAMŲ DARBININKĖS SLAUGES - VAIKŲ PRIZIORETOJOS

Gerus darbus gali gauti Namų prižiūrėtojai - Sodninkai Šoferiai - Vyrai įvairiems namų darbams

VEDUSIŲJŲ POROS labai reikalingos visiems namų darbams.

Mūsų klientūra yra geriausia Teirautis visą savaitę. UNITED EMPLOYMENT AGENCY 7 East 59th St. N. Y. C.

Skaityk ir platink kultūros žurnalą "Aidai"

"DARBININKO" SPAUSTUVĖJE

680 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y.

PRIMAMI SPAUSDINTI:

- Žurnalai
- Laikraščiai
- Knygos
- Jubilėjimiai leidiniai
- Parengimų programos
- Plakatai
- Bilietai
- Vestuvių kvietimai

IR ATLIEKAMI KITI

SPAUDOS DARBAI

Užsakymus siųskite:

"DARBININKAS" 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y. Tel. GL 5-7068

Stephen Bredes Jr.

ADVOKATAS

37 Sheridan Ave., Brooklyn 8, N. Y. Tel. APplegate 7-7083

SCHOLES BAKING, Inc.

V. Lukas — Vedėjas 632 Grand St., Brooklyn, N. Y. Tel. EVergreen 4-8802 Lietuviška duona — geriausia duona. Mes kepame duoną, pyragus ir pyragėlius pagal visą skonį. Toliau ypatingai pyragai vestuvėms, krikštynoms ir kitoms iškilmingoms progoms. Užsakymai išpildomi kogeriausiai. Išvežiojame į krautuves ir privačius namus.

Lithuanian Furniture Co.

MOVERS — SO 8-4618

INSURED and BONDED Local and Long Distance Mover SO. BOSTON, MASS. 326-328 W. Broadway

ISPANIŠKAS DZINGELIS

Kvepiančio Dzingelio šaknis turi padavimų nuo senovės, kad Dzingelis buvo vartojamas nuo išputimo, dusinimo troškulo, neatgavimo kvapo, nuomario, paralyžiaus, dieglių ir skausmingų mėnesinių; uždegus kvepiančio Dzingelio šaknis yra gerai aprūkyti ligoonio kambarį ir patį ligoonį suskutus šaknis darytis arbatą ir gerči, sutrynus šaknis maišyti į tabaką — rūkysi ir džiaugiesi maloniu kvepėjimu. Svaras Dzingelio \$3.00 kvoteris svoro \$1.00.

ALEXANDER'S CO.

414 BROADWAY SOUTH BOSTON 27, MASS.

Skaitykite ir platinkite "Šv. Pranciškaus Varpelį"!

JOHN DERUHA, M. D.

Inkstų, pūslės, odos, kraujo, vidurių ir kitų ligų gydytojas Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9 Moksliu baiges Europoje

128 E. 86th STREET NEW YORK CITY Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privaizuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

Tel. EVergreen 6-5181

KARL EHMER — PORK STORES

Gerus rūšies įvairios mėsos, paukštiena, dešros, kumpiai ir kiti maisto produktai šiose krautuvėse:

- 69-38 Myrtle Ave. Glendale, N. Y.
- 136-59 Roosevelt Avenue Flushing, N. Y.
- 68-38 Forest Avenue Ridgewood, N. Y.
- 60-04 Woodside Avenue Woodside, N. Y.
- 185-24 Horace Harding Blvd Fresh Meadows, Flushing
- 219-17 Jamaica Avenue Queens Village, N. Y.
- 176 Rockaway Avenue Valley Stream, N. Y.
- 4380 White Plains Road Bronx, N. Y.

19 West Post Road White Plains, N. Y.

MAIN STORE 6202-10 MYRTLE AVE. GLENDALE 27, N. Y.

PARDUODAM NAMUS

Turime gerų namų pardavimui—Woodhaven, Richmond Hill ir kitose apylinkėse. Taipgi išnuomojame kambarius ir patarnaujame visokios apdraudos (insurance) reikaluose — greitai ir gerai.

J. P. MACHULIS

REAL ESTATE & INSURANCE

8656 85th Street, Woodhaven 21, N. Y. Tel. VIrginia 7-1896

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

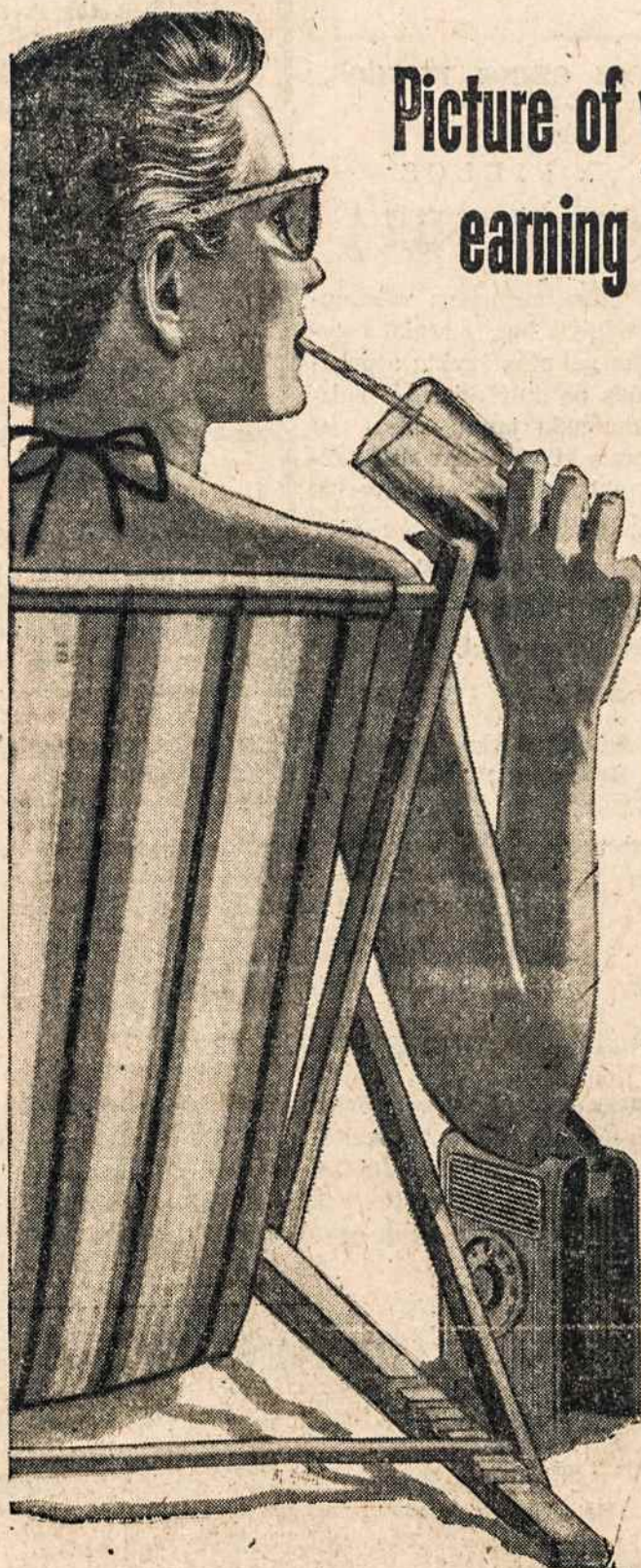
Kabaretas

VYT. BELECKAS, savininkas

Baras, SALĖ vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.

1833 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y. Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood

Picture of you-earning extra money!

HERE YOU ARE. Soaking up sunshine, relaxed to your toes. And even while you rest, a little pile of money is growing bigger and bigger for you—making more money for you every day.

That doesn't sound like you? But it can be! All you need do is sign to save in the easiest way in the world—through U. S. Savings Bonds on the Payroll Savings Plan.

You don't have to save much at a time. Just a couple of dollars a week. And no matter how much you save on the Plan, you never miss the money. Because it is saved for you, from your salary, before you are tempted to spend it!

In a surprisingly short time, you'll find that you own a sizable amount in U. S. Savings Bonds (purchased for you, delivered to you). And here's the most rewarding part of all. Those Bonds now earn more interest, for a longer period of time, than ever before! They now average 3% interest, compounded semiannually, for 19 years and 8 months!

Today—make a point to sign to invest in U. S. Savings Bonds on the Payroll Savings Plan where you work. Or, if you are self-employed, go to your bank and have your banker start you in the automatic Bond-A-Month Plan. It's as simple as the Payroll Savings Plan.

Your money makes money for you every minute—with U. S. Savings Bonds on the Payroll Savings Plan!

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
— APJUNGĖS —
AMERIKA, LDS ORGANAS DARBININKŲ IR LIETUVIŲ ŽINIAS
680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

NEW YORKO NAUJENOS

Seniau atvykę į Ameriką lietuviai yra pavyzdžiu naujesiems ateiviams

Stebuklingo medaliko novena
angliškai V. Atsimaitymo bažnyčioje Maspeth pradėta lapkr. 1. Veda vicentietis Tėvas Fry. Vakaraš 8 val. sakomi pamokslai, o rytais 8 val. prie šoninio altoriaus novenos dalyvių intencija laikomos šv. Mišios.

Kun. Pijui Lekešui
pagerbti lapkr. 22 National Hall Maspeth ruošiamas vakarienė. Bilietai jau iš anksto gaunami pas rengimo komiteto narius.

Draugijų susirinkimai
Maspeth: trečiadienio vakare kat. veteranų, penktadienio — šv. Vardo d-jos, šeštadienio — kat. veteranų valdybos instaliacija.

Dail. Jonas Subačius, bažnyčių dekoratorius, šiuo metu atnauja Stebuklingo medaliko ir šv. Antano šventovės Apreiškimo bažnyčioje Brooklyne. Vėliau atnaujins šv. Rožančiaus bažnyčios altorius Jersey City, N. J.

Balfas
Italijon siūncia 15,000 svarų pieno miltelių. Be to, pirm. Kan. J. Končius daro pastangų gauti dar papildomai iš federalinės vyriausybės iki 40,000 svarų sviesto.

I Balfos centrai
ir aukų rinkimo postus pradeda grįžti aukų lapai. Aukojai stambesnes sumas net ir neturtingieji bei nedirbantieji

Dail. A. Bielskis
nupiešė Stasio Būdavo knygai "Uždraustas stebuklas" viršelį. Knyga leidžia "Gabi-jos" leidykla. Dailininkas dirba prie vitražų gamybos savo specialybėje.

Kazys Kundrotas
parūpino Balfos vajui gauti iš New Yorko Joint Board, A. C. W. CFA šimto dolerių auką.

Ilgąją tremties kelionę baigiau Yonkerse. Radau čia būrelį anksčiau atvykusių tautiečių. Visais atžvilgiais tai yra labia geri žmonės, draugiški, svetingi. Daugumas jų dirba ne savo profesijose, bet jų darbštumas ir sumanumas leido jiems taip susitvarkyti, kad jie gali retkarčiais susitikti, gražiai pasisvečiuoti. Tačiau jų tarpe neteko matyti senosios išeivijos atstovų. Į mano pasiteiravimą, kodėl nėra ryšio su senaisiais ateiviais, kodėl mes neužeiname į jų klubą, man buvo atsakyta gana miglotai.

Ilgą laiką ir aš neužklydau į senųjų ateivių klubą. Tačiau vieną dieną, šių metų Balfos vėjais pradžioje, Pranės Lauraitytės paragintas, pasiryžau nueiti. Ir koks malonus buvo mano nustebimas, kai visi klubo nariai, jo valdyba, pirminninkas Bonifacas Kvaraciejus, buvo su mudviem draugiški, nuosirdūs, vaišingi. Panelė Lauraitytei ir man užsiminus apie Balfos paskelbtą vajų, klubo narių susirinkimas vienbalsiai nutarė paaukoti šimtą do-

Studentams paskirtos premijos

Liet. Stud. S-gos New Yorko skyrius konkursinui rašiniui "Kaip aš savo profesiją galiu geriausiai prisidėti prie Lietuvos atstatymo" paskyrė premijas. Pirmoji teko 50 dol. B. Maženiui Chicagoje, antroji 30 dol. Vyt. Kavoliui, Cambridge, trečioji 20 dol. J. Bilėnui Brooklyne. Jury komisija sudarė Dr. A. Šešplaukis, Dr. Vl. Vilimas, K. Čerkeliūnas, R. Ošlapas ir R. Kezys. Buvo įvertinti 7 rašiniai.

Misijų sėkmadienį
Apreiškimo papapiečiai suaukojo misijoms 435,81 dol. Vysk. J. J. Boardman, Brooklyno vyskupijos misijų reikalų vedėjas, atsuntė nuosirdų padėkos laišką.

lerių, iškabinti klubo salėje Yonkers Balfos skyriaus atšaukimą apie drabužių rinkliavą ir leisti priimti ir laikyti surinktas aukas klubo sandėly.

Taip atsiliepė į Balfos kvietimą tie, kurie seniai Lietuvoje nebuvo jau matę, arba, gimę šitam krašte, visai jos ir žmonių nepažinę. Tebūnie jie pavyzdžiu mums, taip neseniai tėvynę palikusiems ir dar gerai atsimenantiems tremties gyvenimo vargus, kuriuos dar tebekenčia tie mūsų tautiečiai, kurie negalėjo atvykti į šią kraštą ir pasinaudoti jo gėrybėmis. **Leopoldas Dymša**

Kauno arivk. J. Skivrečko iškilmingas 80 m. jubiliejaus minėjimas įvyks lapkr. 8 Apreiškimo par. salėje. Minėjimą rengia vietos Kat. Federacijos skyrius. Apie garbingąjį Jubiliatą kalbės prof. kan. J. Meškauskas ir dr. Klemensas Zalalis, OFM. Minėjimo pradžia 3,30 po pietų.

Zuzanos Griškaitės koncertas įvyks lapkričio 8 Carnegie Recital Hall 2,30 p.p. Solistė išpildys operų arijas ir klasiškes dainas. Iš lietuviškų dainų programoje pažymėta Kačanausko — Mano gimtinė, laudies dainelė — Tykiai, tykiai, Gruodžio — Aguonėlės, Tallat - Kelpšos — Ne margi sakalėliai.

Baletmeisteris St. Modzeliuskas yra pkviestas dėstyti baletą ir stepą B&B studijoje, 207 Knickerbocker Ave., netoli Troutman St., Brooklyn, N. Y., telef. Evergreen 6-8319.

Susituokia
Vytautas Saldaitis, sportininkas, su dr. Regina Salemonaite. Jungtuvės įvyks lapkričio 7 d. Aušros Vartų parapijos bažnyčioje NNew Yorke, vestuvių puota — V. Belecko Winter Garden svetainėje.

Apreiškimo par. kat. moterų kuopos
metinis minėjimas buvo atšvęstas Kristaus Karaliaus šventėje Apreiškimo par. salėje. Minėjimas prasidėjo šv. Mišiomis 8 val. su bendra komunią. Salėje 9 val. buvo bendri narių pusryčiai, pradėti malda ir praėjo jaukioj nuotakoj, buvo susipažinta su naujomis narėmis. Pusryčių metų kalbėjo žinomoji veikėja M. Galdikienė. Jos mintys žadino meilę Dievui, Bažnyčiai ir Tėvynei. Taip pat buvo paskaityti parinkti Br. Brazdžionio eilėraščiai bei sudainuota sutartinė. Pusryčiai buvo pagaminti pačių narių, o juos paukojo viena narė, kuri, kuklumo sumetimais nesiskelbia. Nuosirdus aciu pirm. Dobrovolskienei ir komisijos narėms Grigienei, Rainienei, Ragelienėi ir paskaitinkei Galdikienei.

Ten buvusi
Atsišaukimas į Dariaus-Girėno legionierius

Darius ir Girėnas savo žygi aukojo Lietuvai. Laikas pradeda užmaršinti viską. Čia, laisvės šalyje, Richmonde susimėtęs komunistinis elementas lapkričio 8 rengia "Laisvės" pobūvį. Siūlau tą dieną legionieriams piketuoti. Jūsų dalyvavimas prieškomunistiniame fronte būtų labai sėkmingas ir atkreiptų vyriausybės akis. **Mečišlovas Razgaitis**

IŠNUOMOJAMA 3 kambariai su pilnu įrengimu ir baldais 2 žmonėms East New York rajone — 88 Crystal St. (tarp Glenmore Ave. ir Liberty). Kreiptis galima visą dieną telefonu **TA 7-4590**.

BUV. POLITINIŲ KALINIŲ DIENA

Tarptautinė buvusių politinių kalinių organizacija daro žygių, kad lapkričio 7 d. būtų paskelbta nežinomo politinio kalinio diena. Michigano ir Massachusetts valstybės jau yra tą dieną proklamavusios. Iš kitų valstybių gauti pasižadėjimai, kad tokią dieną paskelbs. Iš visų senatorių taip

pat gauta palankus atsakymas, kad tokios dienos paskelbimą rems.

Lapkričio 6 d. šaukiama spaudos konferencija, kurią globoja Laisvosios Europos komitetas ir kurioje dalyvauš didieji laikraščiai. Žurnalistai bus painformuoti apie nežinomo politinio kalinio dienos paskelbimą ir taip pat bus parodytas paminklo projektas, kuris dabar yra išstatytas moderniojo meno muziejuje. Paminklas numatomas pastatyti New Yorke, Spaudos konferencijoje kalbės: V. Sidzikauskas — politiniai kaliniai ir JAV, ir kun. V. Pikturna — apie tikėjimo persekiojimą už geležinės uždangos. Lapkričio 7 d. bus piketuojama Sovietų ambasada prie Jungtinių Tautų.

Vysk. V. Padolskis

J. E. vysk. V. Padolskis, išbuvęs Amerikoje keletą mėnesių ir aplankęs lietuviškas kolonijas, lapkričio 4 d. išvyksta į Europą, į Romą. Ta proga lapkr. 3 d., antradienį, 7 v.v. Angelų Karalienės parapijos salėje New Yorko ateitininkai: sendraugiai, studentai ir moksleiviai kviečiami gausiai dalyvauti.

Čižauskas, Florentina ir Violeta, kurios atvyko 1952 m. sausio mėn. laivu "General Taylor", yra prašomos skubiai pranešti savo adresus Balfui, 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Juozui Garšvai pagerbti banketą ruošia Liet. Prek. Butas lapkričio 15, Hotel New Yorker, Grand Ball Room, 8 Ave. ir 34 gatvės kampe, 5 val. p.p. Bus vaišės ir geras orkestras, šokiai. Galima užsisakyti atskirus stalus. Kvietimai išsiuntinėti. Jei kas negavo, gali juos įsigyti pas Strumskį, Ginkų, Liaukų ir kitus prekybinius.

Prof. K. V. Banaičio muzikos studijon, 377 South 4th St., Brooklyn, N. Y., primami vaikai ir suaugusieji. Dėstoma: pianas ir visi teoretiniai muzikos dalykai (elem. teorija, harmonija, kontrpunktas, muzikos formos, kompozicija). Studijoje griežtai prisilaikoma žymesniųjų konservatorių programos.

BALFO CENTRO PRANEŠIMAI

Žemiau išvardinti tremtiniai yra paršomi pranešti Balfos Centru — United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. savo adresus. Jų vardai yra gauti svarbius pranešimai, liečią atvykimą į JAV:

Butnavičius Povilas su šeima, atvykę laivu Geh. Muir 1951 m. sausio 20 d.;
Narbutavičius Juozas su šeima, atvykę laivu SS Han 1950 m. gegužės 9 d.;
Kaukaris, Česlovas, atvykęs laivu SS Ballou 1951 m. sausio 19 d.;

Traškauskas Juozas su žmona, atvykę laivu SS Blatchford 1950 m. birželio 24 d.;

Šemeta Aleksas su šeima, atvykę laivu SS Haan 1949 m. balandžio 19 d.;

Sidagis Jurgis, atvykęs laivu SS Muir 1949 m. spalio 11 d.;

Šiurkus Antanas, su šeima, atvykę laivu SS Taylor 1949 m. spalio 13.;

Tarasavičius Aleksandras su šeima, atvykę laivu SS Sturgis 1950 m. vasario 16.;

Strikienė Elena, atvykusi laivu SS Ballou 1949 m. birželio 17.;

Tumas Pranas su šeima, atvykę laivu SS Sturgis 1949 m. rugpjūčio 14.;

Totoraitis Juozas su šeima, atvykę laivu SS McRae 1950 m. kovo 25 d.;

laivu SS Greely 1950 m. kovo 27.;

Karpavičiūtė Franciska, atvykusi laivu SS Sturgis 1950 liepos 12 d.;

Ivanauskas Adakris, atvykęs laivu SS Hersey 1950 m. birželio 15.;

Deveikis Teofilus, atvykęs laivu SS Howze 1949 m. rugpjūčio 9 d.;

Byla, Adelė ir Jonas, atvykę laivu SS Sturgis 1950 m. spalio 24.;

Jakniūnas Anicetas su šeima, atvykę laivu SS Hersey 1949 m. spalio 13.;

Albaitytė Aldona, atvykusi laivu SS Heintzelman 1950 m. birželio 6 d.;

Baltrušaitytė yra prašoma atsiimti iš Balfos Centro jos vardu gautą laišką arba pranešti savo adresą United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y., ir laiškas bus išsiųstas paštu. Laiškas gautas iš Alexander Lepecha.

Prel. Pr. Juras, šv. Pranciškaus lietuvių parapijos Lawrence klebonas ir daugelio knygų uolus leidėjas, yra sutikęs atvykti į Rašytojų Klubo rengiamas iškilmes Lietuvių Enciklopedijos I tomo išleidimui paminėti. Prelatas pasakys vieną iš pagrindinių kalbų.

Vyrų choro koncertas bus lapkričio 15 d. 3 val. So. Bostono High School salėje. Choru vadovauja muz. J. Gaidelis. Koncerte dainuos dar solistas St. Liepas ir solistė St. Daugelienė iš Manchester, N. H. Choras spalį 17 koncertavo New Britain, Conn., kur buvo labai šiltai sutiktas.

Operos solistė E. Kardelienė, neseniai su dideliu pasisekimu koncertavusi New Yorke, lapkričio 8 d. atvyksta iš Montrealio į Bostoną, kur ji dainuos iškilmėse, rengiamose paminėti Lietuvių Enciklopedijos I tomo išleidimą.

Rinkimais mažai domisi Lapkričio 3 d. Bostone renkami 9 miesto tarybos ir 5 mokyklų komiteto nariai. Sienos yra apklijuotos kandidatų atvaizdais ir atsišaukimais, bet žmonės nedaug kreipia dėmesio. Neatrodo, kad ir balsuotųjų būtų daug, nors visi raginami savo pareigai atlikti.

The Robe spalvotas ir garsinis filmas, pagamintas nauju technikos būdu ir vaizduojas Kristaus nukryžavimo laikus Palestinoje bei Romoje, yra labai gausiai publikos lankomas jau ketvirtą savaitę.

Lietuvos kariuomenės nepriklausomybės laikais atkūrimo sukakties paminėjimą rengia ALS Ramovės Bostono skyrius lapkričio 22 d.

NORI GEROS KNYGOS, išigyk
D. PILLOS
SIELA UŽ SIELĄ

kuri "nėra autorius vaizduotės kūrinys, bet iš realaus gyvenimo paimtas įvykių atpasakojimas ryškūs dvasios vaizdas daugelio jaunų sielų, su kuriomis kiekvienam mūsų dažnai tenka susitikti", rašo vertėjas

KUN. A. SABALIAUSKAS
304 p. Kaina \$2.00
Užsakymus siųsti:
DARBININKAS
680 Bushwick Ave.
Brooklyn 21, N. Y.

Uoste vėl ištiko nelaimė, kai įsiliepsnojo didelis žvejojimo laivas "Deleware". Kai kas mano, kad priežastis gali būti tokia pat, kaip ir su lėktuvnešiu — sabotažas. Policija veda tardymą.

Visi Darbininko bostonieškiai šlaitytojai, kurie nori paduoti žinių į Darbininką, prašom skambinti telefonu **SO 8-8251**

LDS CENTRO VALDYBA
50 Cottage St., Norwood, Mass.

Garbės Pirmininkas
J. E. Arkivyskupas Richard J. Cushing, D. D.

Dvasios Vadas
Kun. Pr. A. Virmauskas
50 W. Sixth Street,
So. Boston 27, Mass.

Pirmininkas
Vincas J. Kudirka
37 Franklin Street
Norwood, Mass.

Vice Pirmininkai
Pranas Razvadauskas
5 G Street, So. Boston 27, Mass.
Vladas Paulauskas
575 Lawrence St., Lowell, Mass.

Sekretoriaus
Antanas F. Kneizys
50 Cottage Street,
Norwood, Mass.

Finansų Sekretorius
Antanas Pell
32 Wilder Street,
Brookton 68, Mass.

Uždukinė
Blanche Cunys
409 W. Broadway,
So. Boston 27, Mass.

Revizijos Komisija
Kun. Jonas Bernatonis
Beneditas Jakutis
Nell Meškūnas

BARASEVICIUS ir SONUS
FUNERAL HOME
254 W. Broadway
South Boston, Mass.
JOSEPH BARACEVICIUS
Laidotuvių Direktorius
Tel. South Boston 8-2590

WAITKUS
FUNERAL HOME
197 Webster Avenue
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių direktorius ir
balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šer-
menims dykai. Aptarnauja Cam-
bridge ir Bostono kolonijas žem-
iausiomis kainomis. Kainos tos
pačios ir į kitus miestus.
Reikala šaukite: Tel. TR 6-6434

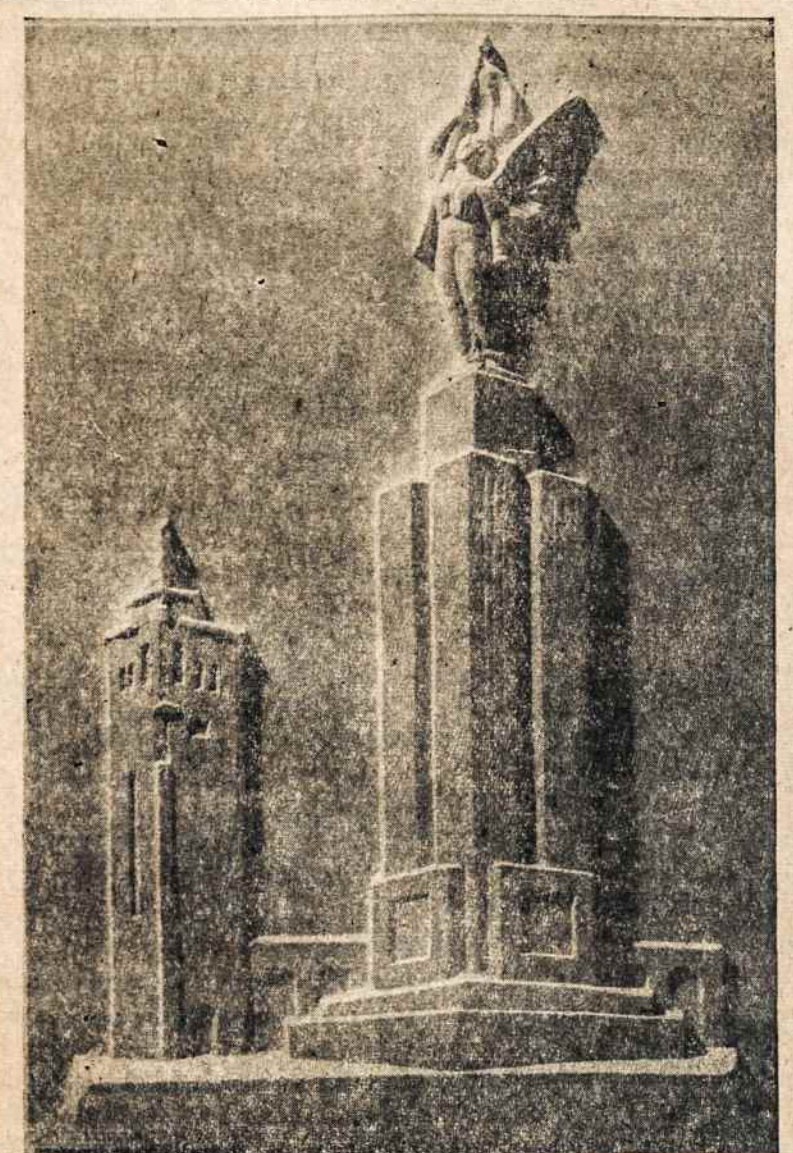
ZALETSKAS
FUNERAL HOME
564 EAST BROADWAY
South Boston, Mass.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį.
Koplyčia šermenims dykai.
NOTARY PUBLIC
Tel. SO 8-0815
South Boston 8-2609

Nedelsdamas išigyk "LIETUVOS ARCHYVĄ"

(BŪLŠEVIZMO METAI)
Knyga vaizdžiai piešia originaliųjų dokumentais komunizmo smurtą ir lietuvių kančias. Neįkainuojamos vertės ir pirmoji tos rūšies knyga Amerikos spaudoje. Knyga turi 428 puslapius. Kaina—\$3.00. Šią atkarpą pasiųskit kartu su 3.00 dol. šiuo antrašu:

"DARBININKAS",
680 BUSHWICK AVE. BROOKLYN 21, N. Y.

Gerb. Tamsta,
Malonėkit prisijusti egz. "LIETUVIŲ ARCHYVO"
sekančiu adresu:
Vardas Pavardė
Adresas
PS. Pinigus, sumoje siūndu laiške.

Papuoši savo kambarį ar istaiga ir prisiminsi Lietuvą, isigijęs
GIPSINĮ LIETUVOS LAISVĖS STATULOS BARELJEFĄ
pagamintą pagal skulptoriaus V. Kašubos projektą.
KAINA \$4.00
Gaunamas:
"DARBININKO" ADMINISTRACIJOJ,
680 Bushwick Ave. Brooklyn 21, N. Y.

Lietuvių Radio Draugijos Programos

J. P. GINKUS, Direktorius
Trečiadieniais 9:30 val. vak.—WWEL 1600 kc—5000 w.
GYVUOJA PER 23 METUS
Oro tangomis transliuojami įvairūs visuomenės pranešimai, naujienos, muzika.
495 GRAND ST., Tel. EV. 4-9298 BROOKLYN 11, N. Y.
J. P. GINKUS AD JEZAVITAS J. VALAKAS
Direktorius Muzikos Dir. Pranešimų Dir.